

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΑΘΗΝΩΝ 1929 - 1994**

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 1992 - 1995

ΑΘΗΝΑ 1995

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	7
Σύντομη Ιστορική Εισαγωγή	8
Διάρθρωση και Διοίκηση της ΕΣΔΥ.....	9
Μεταπτυχιακά Προγράμματα Εκπαίδευσης	11
Ερευνητική Δραστηριότητα	12
Διεθνής Συνεργασία	13
Επιτροπή Ερευνών.....	14
Απολογισμός Ερευνητικής Δραστηριότητας	15

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) αναπτύσσει τις δραστηριότητες της σε τρεις άξονες: (α) την διδασκαλία, (β) την εκτέλεση επιστημονικών διερευνήσεων - και μελετών για παροχή γνωματεύσεων και (γ) την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων, στους τομείς της Δημόσιας Υγείας, της Κοινωνικής Ιατρικής, της Διαχείρισης Υπηρεσιών Υγείας και της Προστασίας Περιβάλλοντος.

Για τη διευκόλυνση της έρευνας και της διασύνδεσης της Σχολής με άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς οι οποίοι δρουν στον ευρύτερο χώρο της Δημόσιας Υγείας, στο πνεύμα του νόμου 1415/1985 ζητήθηκε και εγκρίθηκε από τα αρμόδια Υπουργεία η ίδρυση Επιτροπής Ερευνών και ο αντίστοιχος Ειδικός Λογαριασμός Ερευνών.

Η Επιτροπή Ερευνών αποτελείται από Καθηγητές και Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό με καθήκοντα και συγκεκριμένο πλαίσιο δράσης, σύμφωνα με την 2077/6.12.85 Κοινή Υπουργική Απόφαση και την Απόφαση του Συλλόγου Καθηγητών.

Με την καθιέρωση του θεσμού αυτού, η ΕΣΔΥ επιχειρεί να συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων, τα οποία απασχολούν όχι μόνο την ανάπτυξη του υγειονομικού τομέα, αλλά και τους άλλους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, στο βαθμό κατά τον οποίο μπορεί να αναλαμβάνει εκτέλεση συγκεκριμένων ερευνητικών έργων τα οποία σχετίζονται με τα ευρύτερα προβλήματα της υγείας.

Στα πλαίσια αυτά, η παρούσα έκδοση αποτελεί μια προσπάθεια ενημέρωσης των επιστημόνων υγείας και των οργανισμών προαγωγής της επιστημονικής έρευνας για την διεπιστημονική και διατομειακή ερευνητική δραστηριότητα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, στην περίοδο 1992 - 1995 Η επιμέλεια της έκδοσης αυτής, έγινε από την Επιτροπή Ερευνών της Σχολής, με την εξαιρετική συμβολή της κυρίας Χ. Ξύκη, προς την οποία απευθύνονται θερμές ευχαριστίες.

Γιάννης Κυριόπουλος
Καθηγητής
Αναπληρωτής Κοσμήτωρ
Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

(α) Σύντομη Ιστορική Εισαγωγή

Το 1929 ιδρύθηκε στην Αθήνα η Υγειονομική Σχολή με στόχο τη μετεκπαίδευση επιστημόνων ικανών να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της Δημόσιας Υγείας. Η απόφαση αυτή ήταν σε αρμονία με την κυρίαρχη άποψη της Ειδικής Επιτροπής διακεκριμένων Υγεινολόγων της Κοινωνίας των Εθνών "οι ασχολούμενοι με τη Δημόσια Υγεία πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί σε μια Υγειονομική Σχολή της χώρας τους για να μελετούν επί τόπου τα εκεί υγειονομικά προβλήματα".

Σήμερα τα προβλήματα που συνδέονται με τη Δημόσια Υγεία είναι διαφορετικά από αυτά που αντιμετώπιζε η χώρα στις αρχές του εικοστού αιώνα καθώς αρχίζουν να αποκτούν δεσπόζουσα θέση οι "ασθένειες του πολιτισμού" που είναι αποτέλεσμα της αλλαγής του τρόπου διατροφής, της εντατικοποίησης του ρυθμού ζωής, της υπερσυγκέντρωσης του πληθυσμού στις μεγάλες πόλεις, της υπερκατανάλωσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Στο πνεύμα αυτό με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση η Υγειονομική Σχολή μετονομάστηκε σε Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας και μετατράπηκε σε αυτοτελές και αυτοδιοικούμενο ΝΠΔΔ το οποίο παρέχει μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη Δημόσια Υγεία και στις Υπηρεσίες Υγείας.

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας με τη σημερινή της δομή και σύνθεση καλείται να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων και στην πραγμάτωση των στόχων της Εθνικής Πολιτικής για τη Δημόσια Υγεία.

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της Σχολής, σκοπός της είναι:

- Η εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και ειδίκευση επιστημόνων λειτουργών υγείας ανάλογα με τις εκάστοτε εθνικές ανάγκες.
- Η μελέτη κάθε επιστημονικού και τεχνικού ζητήματος που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τη Δημόσια Υγεία.
- Η εκτέλεση επιστημονικής έρευνας σε όλους τους τομείς της Δημόσιας Υγείας και της Προληπτικής Ιατρικής.
- Η διενέργεια υγειονομικών διερευνήσεων - μελετών σε θέματα Δημόσιας Υγείας.
- Η παροχή γνωματεύσεων στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και σε άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες σε σχετικά θέματα.

(β) Διάρθρωση και Διοίκηση της ΕΣΔ Υ

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας είναι διαρθρωμένη σε 12 Έδρες / Τομείς που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων.

Παράλληλα λειτουργούν στη Σχολή τα ακόλουθα Ειδικά Κέντρα Αναφοράς:

- ❖ Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Σαλμονελών, Συγκελών και κολοβακτηριοειδών .
- ❖ Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Δονακίου Χολέρας .
- ❖ Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Νόσων Λεγεωναρίων .
- ❖ Εθνικό Κέντρο Αναφοράς AIDS .
- ❖ Εθνικό Κέντρο Ηπατίτιδας .
- ❖ Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Διατροφής συνεργαζόμενο με τον Π.Ο.Υ .
- ❖ Κέντρο Κοινωνιολογίας του AIDS συνεργαζόμενο με τον Π.Ο.Υ.
- ❖ Κέντρο για την Επαγγελματική Υγιεινή συνεργαζόμενο με τον Π.Ο.Υ.
- ❖ Κέντρο Ελονοσίας .
- ❖ Κέντρο Διαχείρισης Θεμάτων Περιβάλλοντος

Κυρίαρχο διοικητικό όργανο της Σχολής είναι το Συμβούλιο των Καθηγητών. Πρόεδρος του Συμβουλίου των Καθηγητών είναι ο Κοσμήτορας ή ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας που εκλέγονται από το Σώμα των Καθηγητών με διετή θητεία.

Η Σχολή επικουρείται διοικητικά από τη Γραμματεία, ο Διευθυντής της οποίας διευθύνει τις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες.

Το Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό της Σχολής εκλέγεται μετά από κρίση με διαδικασίες αντίστοιχες με αυτές που προβλέπονται για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας έχει διεθνή αναγνώριση τόσο από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) όσο και από την Ένωση των Πανεπιστημιακών προγραμμάτων σε θέματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας. Είναι επίσης μέλος της Ένωσης Σχολών Δημόσιας Υγείας της Ευρώπης (ASPHER).

Η Σχολή στεγάζεται από της συστάσεώς της στο επί της οδού Λ. Αλεξάνδρας 196 ιδιόκτητο κτίριο το οποίο πρόσφατα κρίθηκε διατηρητέο.

Από το 1985 λειτουργεί στη Σχολή Ειδικός Λογαριασμός Ερευνών με σκοπό την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

γ) Μεταπτυχιακά Προγράμματα Εκπαίδευσης

Στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας έχουν οργανωθεί και λειτουργούν μεταπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα στους ακόλουθους τομείς:

- Δημόσιας Υγείας, που απευθύνεται σε Γιατρούς, Οδοντίατρους, Φαρμακοποιούς, Κτηνιάτρους και Βιολόγους.
- Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας που, απευθύνεται σε πτυχιούχους Νομικών, Οικονομικών, Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.
- Επαγγελματικής και Βιομηχανικής Υγιεινής, που απευθύνεται σε ειδικευόμενους γιατρούς στην Ιατρική της Εργασίας.
- Υγειονομικής Μηχανικής, που απευθύνεται σε Μηχανικούς μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.
- Γενικής Ιατρικής που απευθύνεται σε Ειδικευόμενους Γιατρούς.

Τα προγράμματα Εκπαίδευσης της Σχολής έχουν αξιολογηθεί από Ειδική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προγραμμάτων Σπουδών στις Υπηρεσίες Υγείας (EAPHSS) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, όπως επίσης και πρόσφατα από Επιτροπή της Ένωσης Σχολών Δημόσιας Υγείας στην Ευρωπαϊκή Περιοχή (ASPHER).

Οι υποψήφιοι σπουδαστές της ΕΣΔ Υ επιλέγονται μετά από υποβολή και αξιολόγηση του βιογραφικού σημειώματος και προσωπική συνέντευξη από επιτροπή Καθηγητών ή και από κατατακτήριες εξετάσεις.

Το εκπαιδευτικό έτος αρχίζει την 1η Οκτωβρίου και τελειώνει στις 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

Υπάρχουν δύο κύκλοι σπουδών (εξάμηνα). Στο τέλος κάθε εξαμήνου οι φοιτητές δίνουν γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε μαθήματα κατάρτισης και μαθήματα επιλογής. Οι σπουδαστές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν τουλάχιστον δύο μαθήματα επιλογής.

Για την απόκτηση του πτυχίου, εκτός από την επιτυχή βαθμολογία στα μαθήματα, είναι απαραίτητη η συγγραφή διπλωματικής εργασίας σε θέματα Δημόσιας Υγείας και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των εκπαιδευτικών επισκέψεων είναι υποχρεωτική.

(δ) Ερευνητική Δραστηριότητα

Ο Ειδικός Λογαριασμός Ερευνών της ΕΣΔ Υ συστήθηκε με την κοινή απόφαση 2077/6.12.85 των Υπουργών Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και Οικονομικών με σκοπό την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας και διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1514/85 "για την ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας".

Η διοίκηση και διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Ερευνών είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και διαχείριση του προϋπολογισμού της Σχολής και πραγματοποιείται από την Επιτροπή Ερευνών που απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τέσσερα μέλη που ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου Καθηγητών της Σχολής για τριετή θητεία και τη Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού.

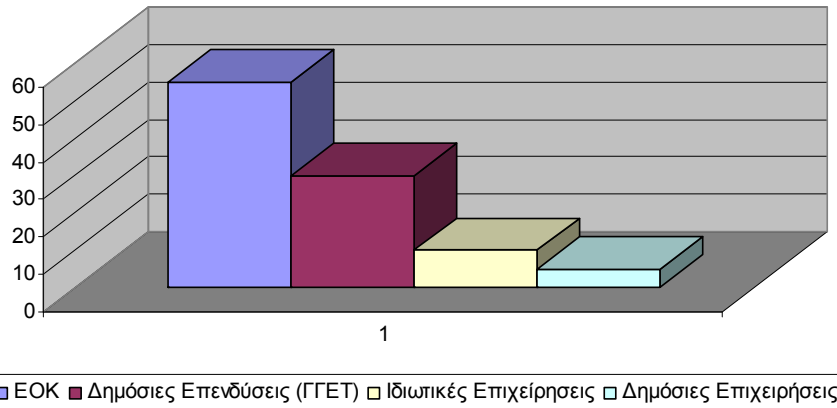
Οι βασικοί φορείς χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού είναι από το εξωτερικό: η ΕΟΚ και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) και από το εσωτερικό: τα Υπουργεία Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Πολιτισμού, Εσωτερικών, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Από τη σύσταση του Ειδικού Λογαριασμού μέχρι σήμερα η Επιτροπή Ερευνών έχει διαχειριστεί 106 ερευνητικά προγράμματα με εθνική και διεθνή χρηματοδότη.

Ειδικότερα η χρηματοδότηση της έρευνας στην ΕΣΔ Υ προέρχεται κατά 55 % από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, 30% από την Γενική Γραμματεία Έρευνας, 10% από το Υπουργείο Υγείας και 5% από άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Στα ερευνητικά προγράμματα που έχουν εκπονηθεί μέχρι σήμερα ή είναι σε εξέλιξη συμμετέχει το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό της Σχολής, σπουδαστές καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες, επιστήμονες διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων που αφορούν σε σημαντικούς τομείς της Δημόσιας Υγείας και των Υπηρεσιών Υγείας.

Πίνακας Ποσοστιαίας Σύθεσης της Χρηματοδότησης για Έρευνα στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας

(ε) Διεθνής Συνεργασία

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας συνεργάζεται στενά με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU) και είναι μέλος των κυριότερων οργανώσεων μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία, όπως είναι η Ένωση Σχολών Δημόσιας Υγείας της Ευρωπαϊκής Περιοχής (ASPHER), η Ευρωπαϊκή Ένωση Προγραμμάτων Σπουδών στις Υπηρεσίες Υγείας (EAPHSS) και η Ευρωπαϊκή Ένωση Διοίκησης - Διαχείρισης Υπηρεσιών Υγείας (EIMI).

Επιπροσθέτως, η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας έχει σταθερούς και μόνιμους δεσμούς συνεργασίας με μεγάλο αριθμό Σχολών Δημόσιας Υγείας και Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην Ευρώπη και στη Βόρεια Αμερική έχει δε αναπτύξει ιδιαίτερη δραστηριότητα και συνεργασία στην Βαλκανική Περιοχή.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ

Τακτικά μέλη

Ιωάννης Κυριόπουλος, Πρόεδρος
Αναστασία Ρουμελιώτου
Αντιπρόεδρος
Νίκος Κατσίρης,
Μέλος Τζέφρεϋ. Λέβετ, Μέλος
Άννα Σαμανίδου, Μέλος

Αναπληρωματικά μέλη

Ευάγγελος Πολυχρονόπουλος
Ευτύχης Κτενάς
Γεωργία Παππά
Ελισσάβετ Πετσετάκη
Γιώργος Κουλιεράκης

Γραμματεία Επιτροπής Ερευνών

Δ, Ανδριώτη, Προϊσταμένη Γραμματείας
Ι Θαλασσινός, Υπάλληλος
Χ. Ξύκη, Υπάλληλος

Ταχυδρομική Διεύθυνση

Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας
Ειδικός Λογαριασμός Ερευνών
Λ. Αλεξάνδρας 194 Τηλ.: 6425910
FAX: 6444260 11521 ΑΘΗΝΑ

Λογαριασμός σε δραχμές, Τράπεζα της Ελλάδος με αριθμό 26609/8 Λογαριασμός σε
ECU, CITIBANK, Κολωνάκι με αριθμό 5500093333

**ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
1992 - 1995**

Τίτλος: AIDS και χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Παπαευαγγέλου

Χρηματοδότης: ΕΟΚ

Στόχος Προγράμματος

Ο καθορισμός των παραγόντων κινδύνου στη συμπεριφορά των ΧΕΝ ως προς την κοινή χρήση βελονών και συριγγών και τη σεξουαλική συμπεριφορά. Το πρόγραμμα εκτελείται σε β' φάση στα ίδια ερευνητικά κέντρα από τις 12 χώρες της ΕΟΚ ώστε να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα των προληπτικών μέτρων. Από τις υποδείξεις των ΧΕΝ προς την πολιτεία και από τα αποτελέσματα θα εξαχθούν συμπεράσματα για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων.

Μεθοδολογία

Στη β' φάση του προγράμματος (Σεπτ. 1992 - Απρ. 1993) συμπληρώθηκαν 200 ερωτηματολόγια από κάθε συνεργαζόμενη χώρα της ΕΟΚ με στόχο να διαπιστωθεί η αλλαγή της συμπεριφοράς των ΧΕΝ ως και η αποτελεσματικότητα των προληπτικών μέτρων της πολιτείας δεδομένου ότι στη χώρα μας ο επιπολασμός της λοίμωξης είναι χαμηλός. Εκτός του ερωτηματολογίου έγινε ορολογικός έλεγχος για αντισώματα προς τον HIV και επιβεβαίωση των θετικών με WESTERN BLOT.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις συνάγεται ότι οι Έλληνες ΧΕΝ χρησιμοποιούν πρακτικές υψηλού κινδύνου μετάδοσης του AIDS. Χαρακτηριστικό είναι ότι επιλέγουν τα άτομα που κάνουν κοινή χρήση και με άτομα της απολύτου εμπιστοσύνης τους έχουν ελεύθερες σεξουαλικές σχέσεις. Τα προκατασκευαστικά αυτά ευρήματα υποδεικνύουν την ανάλυση ίδρυσης νέων κέντρων αποτοξίνωσης, συμβουλευτικών σταθμών αλλά και γενικότερα την επείγουσα λήψη κάθε μέτρου που θα διατηρήσει το χαμηλό επιπολασμο στους Έλληνες ΧΕΝ. Τα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΟΚ βρίσκονται υπό επεξεργασία.

Δημοσιεύσεις

- 1) Αλλαγές στη συμπεριφορά των ΧΕΝ (1990 - 1993) Γ. Παπαευαγγέλου, C. Richardson, Γ. Καλλίνικος, Α. Ρουμελιώτου Ανακοίνωση στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS 1993, Περ. σελ. 74
- 2) AIDS και ΧΕΝ. Στάσεις και πρακτικές ως προς τον τρόπο χρήσης βελονών και συριγγών. Γ. Καλλίνικος, C. Richardson, Α. Ρουμελιώτου και συν Ανακοίνωση στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS 1993. Περ. σελ. 75
- 3) Knowledge, attitudes and beliefs of European infecting drug users concerning prevention measures for HIV. Ekt. J. Epidemiol (1994) Richardson Sc, Papaevangelou G and Ancelle - Park R.

- 4) Knowledge of HIV serostatus and preventive behaviour among European infecting drug users. *AIDS* (1993) 7: 1371-1377 Desenclos J-C, Papaevangelou G., Ancelle - Park R.
- 5) Factors associated with HIV Seropositivity in European infecting drug users Richardson Sc, Ancelle - Park and Papaevangelou G. *AIDS* (1993) 7: 1485 – 1491

Τίτλος: Ανάπτυξη Ελληνικού Ινστιτούτου AIDS

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Ρουμελιώτου

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ι. Κοσμίδης, Ι. Ντούτσος, Γ. Παπαευαγγέλου, Γ. Σαρόγλου, Γ. Στεργίου

Τεχνική Υποστήριξη: Α. Βοσκάκη

Χρηματοδότης: Γ.Γ.Ε.Τ

Στόχος Προγράμματος

Ανάπτυξη δικτύου συλλογής επεξεργασίας και αναλύσεως επιδημιολογικών στοιχείων και πληροφοριών σχετικών με τη νοσηλεία και θεραπευτική αγωγή ασθενών με AIDS.

Μεθοδολογία

Εγκατάσταση δικτύου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) το οποίο αποτελείται από κεντρικό Η/Υ στην Υ.Σ.Α και 5 περιφερειακούς Η/Υ εγκατεστημένους: 1- Νοσ. Γενικό Κρατικό Αθηνών, 2- ΑΤ Θεραπευτήριο ΙΚΑ, 3Νοσ. Ευαγγελισμός, 4- Πανεπιστήμιο Αθηνών, 5- Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Αποτελέσματα

Συντονισμός της νοσηλείας των ασθενών με AIDS, ανταλλαγή πληροφοριών των συνδεδεμένων κέντρων, διενέργεια πολυκεντρικών ερευνών και κλινικών δοκιμών.

Δημοσιεύσεις

Συμμετοχή σε προγραμματισμένο Συνέδριο STRIDE HELLAS της Γ.Γ.Ε.Τ σχετικά με την προβολή των αποτελεσμάτων του εκτελεσθέντος έργου, τις δυνατότητες αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και την πληροφόρηση ενδιαφερομένων χρηστών και επενδυτών.

Τίτλος: AIDS στα σχολεία

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Ρουμελιώτου

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Κορνάρου, Ε. Κτενάς, Κ. Χαραλαμπίδης

Τεχνική Υποστήριξη: Ξ. Καβούρης, Σ. Παπαθανασίου

Χρηματοδότης: ΕΟΚ

Στόχος Προγράμματος

Ανάπτυξη προγράμματος εκπαίδευσης ενημέρωσης των μαθητών Λυκείου για τις ιατροκοινωνικές παραμέτρους του AIDS βάσει της υπάρχουσας γνώσης τους.

Μεθοδολογία

Καταγραφή των γνώσεων και στάσεων των μαθητών Λυκείου για τις ιατροκοινωνικές παραμέτρους του AIDS σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 3.278 μαθητών 11 Λυκείων της χώρας. Σχεδιασμός προγράμματος ενημέρωσης.

Δοκιμαστική εφαρμογή του προγράμματος σε 3 σχολεία και αξιολόγηση.

Αποτελέσματα

Διαπιστώθηκε χαμηλό επίπεδο ενημέρωσης και υψηλό ποσοστό λανθασμένης γνώσης. Η εφαρμογή του σχεδιασθέντος προγράμματος έδειξε ότι απαιτείται ιδιαίτερη προσπάθεια ενημέρωσης για τη βελτίωση των αντιλήψεων και πεποιθήσεων των μαθητών ιδίως σε θέματα σχετικά με την κοινωνική διάσταση του AIDS.

Δημοσιεύσεις

- 1) Γνώση, στάση και συμπεριφορά μαθητών λυκείου για το AIDS. . Κορνάρου, Κ. Χαραλαμπίδης, Ε. Κτενάς, Β. Παπαευαγγέλου, Ι. Καβούρης, Α. Ρουμελιώτου .
- 2) Γνώση, στάση και Συμπεριφορά μαθητών Λυκείου για το AIDS. Α. Ρουμελιώτου, Κ. Χαραλαμπίδης, Ε. Κορνάρου, Ε. Κτενάς, Ι. Τσαντίρης, Β. Παπαευαγγέλου. Ελληνικά Αρχεία AIDS 1(2), 113-118, 1993
- 3) AIDS education in school children in Greece. Α. Roumeliotou, Κ. Charalampopoulos, Ε. Kornarou, Γ. Stergiou, V. Papaevangelou. IX International Conference on AIDS, Berlin June 6-11, 1993.

Τίτλος: Εκτίμηση του κινδύνου λοίμωξης από τον HIV και άλλους πετροφύους μετά τυχαία επαγγελματική έκθεση

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Ρουμελιώτου
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Καλλίνικος, Ε. Τριχοπούλου
Τεχνική υποστήριξη: Σ. Παπαθανασίου, Δ. Παπαδοπούλου
Χρηματοδότης: Συνεργατικό πρόγραμμα ΕΟΚ

Στόχος Προγράμματος

Η συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες έκθεσης του νοσηλευτικού προσωπικού στον HIV και άλλους ρετροϊικούς, της εφαρμοσθείσης προφυλακτικής μετά έκθεση αγωγής και την προοπτική παρακολούθηση και εξέλιξη της.

Μεθοδολογία

Συγκέντρωση πληροφοριών με ερωτηματολόγιο, εργαστηριακή διερεύνηση και κλινική παρακολούθηση επί ένα χρόνο.

Αποτελέσματα

Έρευνα σε εξέλιξη Δημοσιεύσεις

- 1) Accidental exposure to HIV of Greek HCW. A. Roumeliotou, G. Stergiou, E. Trichopoulou, M.Kotsianopoulou, N. Scarpou, G. Papaevangelou. IX International Conference on AIDS, Berlin June 6-11, 1993
- 2) Knowledge, attitudes and practices of Greek Health Professionals, in relation to AIDS. A. Roumeliotou, H. Kornarou, v. Papaevangelou, P.Spiropoulou, E. Ktenas, G. Stergiou, G. Papaevangelou. Er. J. Epidemiol 1992, vol. 8,6812- 815.
- 3) Επαγγελματική έκθεση στον Ιών νοσηλευτικού προσωπικού στην Ελλάδα. Α.Ρουμελιώτου, Ε. Τριχοπούλου, Γ. Καλλίνικος, Μ. Κοτσιανοπούλου, Σ. Παπαθανασίου, Γ. Παπαευαγγέλου. 40 Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS, Ρόδος, 29-31 Οκτωβρίου 1992.
- 4) Επαγγελματική έκθεση στο HIV εργαζομένων σε χώρους φροντίδας υγείας. Α. Ρουμελιώτου, Ε. Τριχοπούλου, Μ. Λαζανάς, Γ. Στεργίου, Σ. Παπαθανασίου, Β. Κιοσσές, Γ. Παπουτσάκης, Γ. Παπαευαγγέλου. Ελληνικά Αρχεία AIDS

Τίτλος: HIV Infection in female prostitutes

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Ρουμελιώτου

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Καλλίνικος, Ε. Κορνάρου, Μ. Κοτσιανοπούλου, Γ. Παπουτσάκης, Ε. Τριχοπούλου

Τεχνική Υποστήριξη: Α. Βασκική, Δ. Παπαδοπούλου, Σ. Παπαθανασίου

Χρηματοδότης: Συνεργατικό Πρόγραμμα

Στόχος Προγράμματος ΕΟΚ

Η διερεύνηση των παραγόντων κινδύνου, κύρια των σεξουαλικών, που σχετίζονται με τη μετάδοση της HIV λοίμωξης σε ιερόδουλες στην Ελλάδα

Μεθοδολογία

Μελετήθηκαν 103 ιερόδουλες, 72 δηλωμένες και 31 αδήλωτες. Οι δηλωμένες εξετάστηκαν για οροθετικότητα στον HIV. Χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο ερωτηματολόγιο. Οι ερωτήσεις αφορούσαν τη σεξουαλική συμπεριφορά τους με τους πελάτες και τους ιδιωτικούς ερωτικούς τους συντρόφους, στην υγεία, στην οικονομική, κοινωνική, δημογραφική κατάσταση τους.

Αποτελέσματα

Από τις εξετασθείσες ιερόδουλες καμία δεν βρέθηκε με anti- HIV θετική.

Σε υψηλό ποσοστό (98,1 %) χρησιμοποιούσαν προφυλακτικό με τους πελάτες, ενώ σε πολύ μικρότερο ποσοστό (4/64) χρησιμοποιούσαν με τους ιδιωτικούς τους συντρόφους. Συμπεραίνετε ότι αν και ο επιπολασμός του anti-HIV πρέπει να είναι χαμηλός στις ιερόδουλες, εν τούτοις οι πρακτικές που ακολουθούν με τους ερωτικούς τους συντρόφους δεν τις εξασφαλίζουν από τη λοίμωξη.

Δημοσιεύσεις

- 1) HIV infection in European female sex workers: Epidemiological link with use of petroleum based lubricants. European Working Group on HIV infection in Female Prostitutes Submitted to Lancet
- 2) Female sex workers in Europe a sociological and epidemiological multicentre study on the risk for Iών infection. M. Peeters, C. Praats, M. Laga, P. Piot for the European Community Project Management Group on HIV infection in female prostitutes (A. Roumeliotou, Athens) VIII International Conference on AIDS/IISTD World Congress, Amsterdam, the Netherlands 19-24 July 1992. Abstract W.C 3110.
- 3) Determinants of condom use in European female sex workers. M. Peeters, M. Alary, M. Laga, P. Piot for the European Working Group on Iών Infection in Female Prostitutes. (A. Roumeliotou, Athens) VIII International Conference on AIDS/IISTD World Congress, Amsterdam, the Netherlands 19-24 July 1992.

- 4) Παράγοντες κινδύνου λοίμωξης από τον HIV σε Ελληνίδες ιερόδουλες Α. Ρουμελιώτου, Ε. Κορνάρου, Γ. Καλλίνικος, Γ. Παπουτσάκης, Ε. Τουσούλη, Γ. Παπαευαγγέλου. Ελληνικά αρχεία AIDS 1993 1,3:175-180 5) Λοίμωξη HIV σε Ιερόδουλες. Ε. Κορνάρου. Ελληνικά Αρχεία AIDS τόμος 1 Συμπλήρωμα 10 Απρίλιος - Ιούνιος 1993.

Τίτλος: Συχνότης Κρυπτοσποριδίασης σε υγιείς και ανοσοκατασταλμένους ενήλικες

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Βακάλης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Ζερβογιάννης Ν. Πλατής

Χρηματοδότης: ΥΣΑ / ΝΙΜΙΤΣ

Στόχος Προγράμματος

Το κρυπτοσπορίδιο είναι παράσιτο που ενοχοποιήθηκε για πρόκληση διαρροιών σε ασθενείς με AIDS. Η αξιολόγηση του όμως και σε άλλες περιπτώσεις γαστρεντερίτιδων σε άτομα με ή χωρίς προβλήματα από το ανοσολογικό τους σύστημα, μας ώθησε να αναζητήσουμε συστηματικά το κρυπτοσπορίδιο σε υγιείς και σε διάφορες ομάδες ασθενών για να εκτιμήσουμε τη συχνότητα ανεύρεσης του.

Μεθοδολογία

Εξετάσθηκαν δείγματα κοπράνων από (α) υγιή άτομα ηλικίας 19-27 ετών που δεν είχαν διαρροϊκό σύνδρομο το τελευταίο τρίμηνο πριν από την εξέταση τους (β) ασθενείς με διαρροϊκό σύνδρομο που δεν είχαν προβλήματα από το ανοσολογικό τους σύστημα ή είχαν βεβαιωμένη ανοσοανεπάρκεια ή ανοσοκαταστολή (AIDS, Λεμφώματα και Λευχαιμίες, άλλα κακοήθη νοσήματα, κολλαγονώσεις υπό θεραπεία με κορτικοστεροειδή).

Αποτελέσματα

Η εξέταση έγινε με την τροποποιημένη οξεάντοχη χρώση και Auraminocarbol fuchsin. Τα θετικά επιβεβαιώθηκαν με ανοσοφθορισμό και χρήση μονοκλωνικών αντισωμάτων. Το κρυπτοσπορίδιο βρέθηκε σε μεγαλύτερα ποσοστά σε ανοσοκατασταλμένους αλλά επιβεβαιώθηκε η ενοχοποίησή του σαν αίτιο γαστρεντερίτιδος και σε ανοσοεπαρκή άτομα.

Δημοσιεύσεις

Δελτίο Ελληνικής Μικροβιολογικής Εταιρείας (1992), 37, 691- 694

Τίτλος: Ανίχνευση αντισωμάτων για την *Borrelia burgdorferi* σε διάφορες ομάδες ασθενών και υγιών ατόμων

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Βακάλης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Μ. Ντελόπουλος, Ν. Πλατής, Ο. Μαρσέλου

Χρηματοδότης: ΥΣΑ/ΝΙΜΤΣ

Στόχος Προγράμματος

Η νόσος Lyme περιγράφηκε σε μικρό αριθμό ασθενών στη χώρα μας. Αυτό σε συνδυασμό με την ύπαρξη στην Ελλάδα τον κρότωνα *Ixodes ricinus* που είναι υπεύθυνος για τη μετάδοση στον άνθρωπο του υπεύθυνου για τη νόσο μικροοργανισμού (*Borrelia burgdorferi*) ήταν το ερέθισμα για την αναζήτηση αντισωμάτων προς τη *B. Burgdorferi* σε διάφορες ομάδες πληθυσμού για να εκτιμηθεί το μέγεθος του προβλήματος στη χώρα μας.

Μεθοδολογία

Συνελέγησαν οροί από νεοσυλλέκτους στρατιώτες που προέρχονταν από αστικές ή αγροτικές περιοχές. Επίσης από ασθενείς με απομυελινωτική νόσο και δερματοπάθειες. Για την ανίχνευση αντισωμάτων χρησιμοποιήθηκαν οι μέθοδοι: ανοσοεξυματική (EIA) ανοσοφθορισμός (IFA), FIAX και Western blot.

Αποτελέσματα

Από την ομάδα του αστικού πληθυσμού βρέθηκαν αντισώματα IgG σε 9 άτομα (1,9%) ενώ στους αγρότες και εργάτες ορεινών περιοχών σε 22 (5,6%). Τα ευρήματα της έρευνας ενισχύουν την άποψη ότι το πρόβλημα μετάδοσης της *B. burgdorferi* από τους κρότωνα στον άνθρωπο υπάρχει και στη χώρα μας και ότι απαιτούνται περαιτέρω επιδημιολογικές και εντομολογικές μελέτες.

Δημοσιεύσεις Ανακοίνωση στο 140 Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων (Θεσ/νίκη, 1992)

Τίτλος: Μελέτη των ειδών των κουνουπιών της Ελλάδος

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Βογιατζόγλου - Σαμανίδου Άννα
Επιστημονικοί Συνεργάτες: R.F. Darsie Jr. (univ. of S. Carolina)
Χρηματοδότης: Υπ. Υγείας, U.S CIES (Fulright)

Στόχος Προγράμματος

Η εργασία αυτή αποτελεί το πρώτο μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος που έχει ως στόχο να μελετήσει (1) τα είδη των κουνουπιών που υπάρχουν στον Ελληνικό χώρο. (2) Την κατασκευή διχοτομικών κλειδών για τη συστηματική τους κατάταξη. (3) Τη γεωγραφική τους κατανομή και την εποχιακή διακύμανση του πληθυσμού τους (4) τη βιολογίας τους (5) την υγειονομική σημασία τους.

Σκοπός είναι ο προσδιορισμός των περιοχών υψηλού κινδύνου της χώρας και η έγκαιρη λήψη μέτρων για την πρόληψη της εξάπλωσης νόσων που μεταδίδουν τα κουνούπια.

Επίσης, η εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων καταπολέμησης, που θα περιορίσουν τον πληθυσμό τους, χωρίς διαταραχή της ισορροπίας του οικοσυστήματος.

Μεθοδολογία

Το υλικό του πρώτου μέρους της έρευνας αποτέλεσαν κουνούπια προνυμφικού και τέλειου σταδίου που συνελέγοντο κατά διαστήματα από διάφορες περιοχές και βιοτόπους. Επίσης μελετήθηκαν δείγματα που υπήρχαν στη συλλογή του εντομολογικού εργαστηρίου της ΕΣΔ Υ, καθώς και στη συλλογή του εντομολογικού εργαστηρίου του Smithsonian Institute του NMNH, Washington, D.C. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τον Καθηγητή εντομολογίας R.F. Darsie Jr. του International Center for Public Health Research, University of South Carolina.

Αποτελέσματα

Αναγνωρίστηκαν 55 διαφορετικά είδη. Διαπιστώθηκε για πρώτη φορά η παρουσία 3 ειδών στον Ελληνικό χώρο. Κατασκευάστηκαν κλείδες προσδιορισμού. Η έρευνα συνεχίζεται.

Δημοσιεύσεις

- 1) Samanidou-Voyadjoglou A., R.F. Darsie Jr. 1993. An annotated checklist and bibliography of the mosquitoes of Greece. *Mosq. Syst.* 25(3): 177-185
- 2) Samanidou-Voyadjoglou A., R.F. Darsie Jr. 1993. New country records for mosquito species in Greece. *J. Am. Mosq. Control Assoc.* 9(4): 4654

Τίτλος: Neisseria meningitidis: Επιδημιολογική μελέτη φορέας του μικροοργανισμού σε παιδιά σχολικής ηλικίας

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τ. Κουρέα - Κρεμαστινού
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Τζανακάκη
Χρηματοδότης: Ελληνική Μικροβιολογική Εταιρεία

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν η διερεύνηση των στελεχών Neisseria meningitidis ως προς τα φαινοτυπικά και γονοτυπικά τους χαρακτηριστικά.

Κατά το χρονικό διάστημα 1991-92, εξετάστηκαν 1038 παιδιά ηλικίας 6-18 χρόνων σε σχολεία Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια 2 περιοχών της Αττικής, όπου αναφέρθηκαν και αντίστοιχα κρούσματα μηνιγγίτιδας (περιοχή Ρέντη και Βριλησίων). Η φορεία ανήλθε σε ποσοστό 5% και παραμένει.

Μεθοδολογία / Αποτελέσματα

Τα μηνιγγιτιδοκοκκικά στελέχη τα οποία απομονώθηκαν, εξετάστηκαν ως προς τις κύριες οροομάδες, ορότυπους, υπότυπους, αντοχή στα αντιβιοτικά (πρώτης επιλογής και προφύλαξη ς) και ως προς το πλασμιδιακό τους περιεχόμενο.

Δημοσιεύσεις

- 1) G. Tzanakaki, CC. Blackwell, J. Kremastinou, C. Kallergi, G. Kouppari, DM. Weir. Antibiotic sensitivities of Neisseria meningitidis isolated from patients and carriers in Greece. Epidemiol. Infect. 1992; 108: 449-55
- 2) G. Tzanakaki, CC. Blackwell, J. Kremastinou, DM. Weir, A. Mentis, RJ.Fallon. Serogroups, serotypes and subtypes of Neisseria meningitides isolated from patients and carriers in Greece. J. Med. Microbe. 1993; 38:19-22
- 3) J. Kremastinou, CC. Blackwell, G. Tzanakaki, C. Kallergi, DM. Weir, RA. Elton. Parental Smoking and Carriage of Neisseria meningitidis Among School children. The Pathogenic Neisseria 1992; American Society for Microbiology, Washington DC.
- 4) G. Tzanakaki, G. Kouppari, J. Kremastinou, C. Kallergi, D. Kafetzis, A. Zafiropoulou, CC. Blackwell. Sensitivities to two new cephalosporins of Neisseria meningitidis isolated from patients and carriers in Greece. 5th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases. Os10, Norway September 1991.
- 5) CC. Blackwell, G. Tzanakaki, J. Kremastinou, C. Kallergi, G. Chronas, RA. Elton, V. Rotidis, A. Mentis, DM. Weir. Carriage of Neis~er@ meningitidis among school children in Athens. 120th Meeting of Society for General Microbiology, Nottingham u.K 1991 (p.50).
- 6) Τ. Κρεμαστινού, Γ. Τζανακάκη, Ν. Καλλέργη, Α. Μεντής, Ν. Φατσύρος, CC. Blackwell. Ορολογική τυποποίηση στελεχών Neisseria meningitidis από φορείς σχολικού πληθυσμού 150 Εθνικό Συνέδριο Μικροβιολογίας, Θεσ/νίκη 1992.

- 7) J. Krematinou, G. Tzanakaki, A. Mentis, C. Kallergi, CC. Blackwell.
Alteration in antigenic phenotypes and antibiotic sensitivities among meningococcal carrier isolates from school children in Athens from 1990-1992.
International Congress on Medical Microbiology Spain 1993.

Τίτλος: Γενετικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την φορεία και νόσο απο *N. Meningitidis*.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τ. Κρεμαστινού - Ν. Βακάλης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Τζανακάκη

Χρηματοδότης: Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕΣΥ)

Στόχος Προγράμματος

Neisseria meningitidis: Παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την φορεία και την νόσο που προκαλείται απο τον παραπάνω μικροοργανισμό.

Μεθοδολογία

Απομόνωση του μικροοργανισμού *N. meningitidis* από φορείς και ασθενείς, ορολογική τυποποίηση (οροομάδες, ορότυποι, υπότυποι) ανοχή στα αντιβιοτικά θεραπείας και προφύλαξης.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα τελείωσε το 1994. Η έκθεση παραδόθηκε το Φεβρουάριο του 1994

Δημοσιεύσεις

- 1) C.C. Blackwell et al: *Epidem infect* (1992) 108
- 2) G. Tzanakaki et al: *Epidem infect* (1992) 441-48 108:449-55
- 3) G. Tzanakaki et al: *J. Med. Microbiol.*(1993) 38: 19- 22
- 4) J. Kremastinou et al: *Scandinavian J. Infect Dis* (1994): in press .
- 5) J. Kremastinou et al: (1993): Paternal smoking and Carriage of *N. meningitidis* among School children. *The Pathogenic Neisserite - American Society for Microbiology Washington D.C.*
- 6) G. Tzanakaki et al (1993): Serogroups, Serotypes and subtypes of *N. meningitidis* isolated from carriers and patients in Greece. (1989-1992). *The Pathogenic Neisseriae - American Society for Microbiology. Washington D.C.*
- 7) C.C. Blackwell et al (1993): Carriage of *N. meningitidis* among Greek Military Recruits. *The Pathogenic Neisseriae - American Society for Microbiology. Washington D.C.*
- 8) G. Tzanakaki et al (1993): Antibiotic Sensitivities of *N. meningitidis* Isolated from Carriers and Patients in Greece (1989-1992). *The Pathogenic Neisseriae - American Society for Microbiology. Washington D.C.*

Τίτλος: Ηθικά και νομικά προβλήματα στις Νεογνικές Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τ. Κρεμαστινού
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Τ. Γκαράνη-Παπαδάτου
Χρηματοδότης: Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕΣΥ).

Στόχος Προγράμματος

Η διερεύνηση της στάσης του Ιατρικού και Νοσηλευτικού προσωπικού των μονάδων εντατικής θεραπείας απέναντι στα ηθικά και νομικά προβλήματα που δημιουργούνται στο χώρο αυτό.

Μεθοδολογία

Ερωτηματολόγια.

Ανακοινώσεις

1) Τ. Γκαράνη, Γ. Παπαδάτος, Π. Δάλλα - Βοργιά, Τ.Κρεμαστινού: "Μονάδες Εντατικής Θεραπείας: Στάση και συμπεριφορά του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού ως προς τα ηθικά και νομικά προβλήματα που αφορούν τον εγκεφαλικό θάνατο και τη δωρεά οργάνων".

Γ' Βραβείο. 50 Πανελλήνιο Συνέδριο Εντατικής Θεραπείας. Αθήνα 7-10 Απριλίου 1994.

2) Τ. Γκαράνη, Π. Δάλλα - Βοργιά, Γ. Παπαδάτος, Τ. Κρεμαστινού: "Ηθικοί προβληματισμοί στο θέμα της ευθανασίας". 200 Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα 17-21 Μαΐου 1994.

Τίτλος: Αξιολόγηση μεθόδων για την απομόνωση και καταμέτρηση κολοβακτηριδίων και εντεροκόκκων στο θαλάσσιο νερό

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι Παπαδάκης
Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Να αξιολογηθούν οι μέθοδοι ανάλυσης θαλάσσιου νερού που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες

Μεθοδολογία

Δείγματα φυσικού θαλάσσιου νερού θα αναλυθούν με 4 διαφορετικές μεθόδους για την καταμέτρηση κολοβακτηριδίων και εντεροκόκκων.

Δημοσιεύσεις

Papadakis J., Mauridou A., Richardson s.c., Lambiri M., Velonakis M.:
(1988): Relation between densities of indicator organisms and microbial pathogens in sea water. Rapp. Comm. int. Mer. Medit., 31, 2, ρ177.

Τίτλος: Έλεγχοι οικιακών διηθητικών συσκευών νερού.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης

Χρηματοδότης: Ιδιωτικοί φορείς

Στόχος Προγράμματος

Ελέγχεται η αποτελεσματικότητα των οικιακών συσκευών εξυγίανσης του νερού σε σχέση με την μικροβιολογική ποιότητα του αποδιδόμενου νερού

Μεθοδολογία

Ακολουθείται το πρότυπο ελέγχου του "National Sanitation Foundation" των Η.Π.Α

Δημοσιεύσεις

1) Μαυρίδου Αθηνά (1993): Επιβάρυνση της ποιότητας του πόσιμου νερού σε δίκτυο ύδρευσης. ΤΕΧΝΙΚΑ, 82, σελ. 31-33.

2) Μαυρίδου Αθηνά (1993): Τι πρέπει να γνωρίζουμε για τις συσκευές καθαρισμού του πόσιμου νερού. Ν. ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ 104, σελ 25.

Τίτλος: Μελέτη φυσικής μικροβιακής χλωρίδας και επιβίωση παθογόνων μικροβίων στο εμφιαλωμένο νερό

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: ΚΕΣΥ

Στόχος Προγράμματος

Καταγραφή συνθηκών λειτουργίας Ελληνικών εργαστηρίων εμφιάλωσης και μελέτη επιβίωσης παθογόνων βακτηρίων σε διάφορες συνθήκες συντήρησης.

Μεθοδολογία

Ερωτηματολόγια - Εργαστηριακά πειράματα

Δημοσιεύσεις

- 1) Mavridou A., Lambiri M. Papadakis J. Surveillance study of bottled water production in Greece. 3rd World Congress Food borne Infections, Intoxications, Berlin, Proceedings Vol I. pp. 291-293
- 2) Mauridou Athena (1992): Study of the Bacterial flora of a non carbonated natural mineral water. Journal of Applied Bacteriology, 73, p. 355-361.
- 3) Mavridou A., Boufa P., Lambiri M., Papapetropoulou M., Papadakis J (1994). Microbiological quality of bottled water in Greece. Letters in Applied Microbiology 19, 4, pp. 213-216.

Τίτλος: Συσχέτιση αριθμού κολυμβητών με μικροοργανισμούς δείκτες κοπρανώδους ρύπανσης και με μικροοργανισμούς ανθρώπινης προέλευσης

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Ανίχνευση μικροβίων ανθρώπινης προέλευσης στο θαλάσσιο νερό και στην άμμο και συσχέτιση με τους δείκτες κοπρανώδους ρύπανσης.

Μεθοδολογία

Δειγματοληψίες νερού και άμμου και μικροβιολογικές αναλύσεις

Δημοσιεύσεις

- 1) Μαυρίδου Α., Παπαδάκης Ι., Μαρσέλου Ο., Τσακρής Α., Λαμπίρη Μ. (1989): Εποχιακή και ανθρωπογενής επίδραση στην μικροβιακή και μυκητολογική χλωρίδα του θαλάσσιου νερού και της άμμου σε ακτές κολύμβησης της Αττικής. Συν. Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, πρακτικά σελ. 61-70
- 2) Mavridou A., Lambiri M., Velonakis M., Papadakis J (1988): Isolation and counting of *S. aureus* from sea water samples. Rapp. Comm. InI Mer Medit. 31, 2. p. 175 3)
- 3) Μαυρίδου Αθηνά (1994): Κολύμβηση: Η γνώμη των ειδικών και η αίσθηση του κοινού. Το ΒΗΜΑ 3/7/1994

Τίτλος: Έλεγχος απολυμαντικών

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: Ιδιωτικός Φορέας

Στόχος Προγράμματος

Έγινε έλεγχος ορισμένων προϊόντων για να πιστοποιηθεί η απολυμαντική τους δράση.

Μεθοδολογία

Τα προϊόντα ελέγηκαν σύμφωνα με τα Γαλλικά πρότυπα του AFNOR για τον έλεγχο των απολυμαντικών

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνεχίζεται

Τίτλος: Σαξιτοξίνες, φυτοπλαγκτόν, μικροβιακοί δείκτες θαλάσσιου νερού και μυδιών

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης

Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Συστηματική μελέτη ορισμένων φυσικών, μικροβιολογικών και βιολογικών παραμέτρων του θαλάσσιου νερού και μικροβιακή και τοξικολογική ποιότητα μυδιών

Μεθοδολογία

Μικροβιολογικές και βιολογικές αναλύσεις

Δημοσιεύσεις

- 1) Μ. Λαμπίρη, Ι. Παπαδάκης, Α. Μαυρίδου. Σαξιτοξίνη φυτοπλαγκτόν και μικροβιολογικοί δείκτες θαλάσσιου νερού και μυδιών. 20 Πανελλήνιο Συμπόσιο Ωκεανογραφίας και Αλιείας 11-15 Μαΐου 1987, 365-370.
- 2) J. Papadakis, M. Lambiri, A. Mavridou. Saxitoxin, phytoplankton and microbe indicators in sea water and harvested mussels during two years of investigation. Consultation on the population of Mediterranean coastal areas and associated health effects. WHO/UNEP joint project. Med. Pol Phase II, Athens, 22-26 September 1987.
- 3) J. Papadakis. Shell fish as indicators of sea water quality. Emergenza Mediterraneo, Legambiente, WHO/IEC, 21-23 May 1992, Terrasini, Italy.
- 4) Ι. Παπαδάκης, Α. Μαυρίδου, Μ. Λαμπίρη. Η σημασία των νερών ως περιβαλλοντικού παράγοντα υγείας. Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, 29-12, 1992.

Τίτλος: Καταμέτρηση Θαλάσσιων βακτηρίων σε ωκεάνια δείγματα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Μαυρίδου

Χρηματοδότης: ΡΟΕΜ (Ερευνητικό πρόγραμμα Κρατών Ανατολικής Μεσογείου)

Στόχος Προγράμματος

Βακτηριακή χλωρίδα σε δείγματα της Αν. Μεσογειακής λεκάνης σε διάφορα βάθη

Μεθοδολογία

Επιφθορισμός

Τίτλος: Έρευνα των υγειονομικών συνθηκών της παραγωγικής διαδικασίας, μονάδας τροφοδοσίας αεροπορικών εταιρειών

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: Ιδιωτικός φορέας

Στόχος Προγράμματος

Εκπαίδευση προσωπικού, οργάνωση και τυποποίηση των εργασιών της παραγωγικής διαδικασίας με την εφαρμογή συστήματος HACCP, ποιοτικός έλεγχος των διαφόρων σταδίων της παραγωγικής διαδικασίας

Μεθοδολογία

Μικροβιολογικές αναλύσεις νερού, πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων, πάγκων, σκευών, χειρισμού τροφίμων, έλεγχος θερμοκρασιών κατά την παραγωγική διαδικασία.

Αποτελέσματα

Με την εφαρμογή ενός απλοποιημένου συστήματος "Ανάλυση κινδύνων, κρίσιμα σημεία ελέγχου" (HACCP) βελτιώθηκε σημαντικά η μικροβιολογική ποιότητα των παρασκευαζόμενων γευμάτων.

Δημοσιεύσεις

Lambiri M., Mavridou A., Papadakis J. (1994). "The application of Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) in a flight Catering improved the bacteriological quality of meals." *Journal of the Royal Society of Health* (in print).

Τίτλος: Ανίχνευση Salmonella spp. σε επεξεργασμένη ενεργή λάσπη

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης

Χρηματοδότης: Ινστιτούτο Εδαφολογίας Υπουργείου Γεωργίας απο το
Κοινοτικό πρόγραμμα ENVIREG

Στόχος Προγράμματος

Επιβίωση σαλμονελλών σε ενεργή λάσπη, η οποία έχει υποστεί διάφορες επεξεργασίες από όλες τις μονάδες βιολογικού καθαρισμού της Ελλάδας.
Μελετάται η καταλληλότητα της λάσπης για διάθεση στις καλλιέργειες σαν λίπασμα.

Αποτελέσματα

Η έρευνα συνεχίζεται

Τίτλος: Παρουσία E. Coli 0157 στα βοοειδή

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται

Στόχος Προγράμματος

Θα καταμετρηθεί συχνότητα απομόνωσης του κολοβακτηριδίου O157 στα κόπρανα των βοοειδών

Μεθοδολογία

Συλλογή κοπράνων βοοειδών από σφαγεία και απομόνωση και τυποποίηση του κολοβακτηριδίου ορότυπος O157.

Τίτλος: Συσχέτιση αριθμού λουόμενων και μετάδοση δερματικών νοσημάτων με το θαλάσσιο νερό και την άμμο.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Ανίχνευση μικροβίων ανθρώπινης προελεύσεως (Σταφυλόκοκκοι, δερματόφυτα) στο θαλάσσιο νερό και την άμμο και τυχόν συσχέτιση με δερματικά νοσήματα στους λουόμενους.

Αποτελέσματα

Η έρευνα συνεχίζεται

Τίτλος: Επίδραση αλατούχων διαλυμάτων στην μικροβιακή χλωρίδα της οδοντικής πλάκας και περιοδοντικών αλλοιώσεων

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης - Α. Αποστολόπουλος
Χρηματοδότης: Βιομηχανία ΚΑΛΛΑΣ

Στόχος Προγράμματος

Έλεγχος επίδρασης διαλυμάτων χλωριούχου νατρίου στα επί μέρους μικρόβια της οδοντικής πλάκας και περιοδοντικής φλεγμονής in vitro και in vivo.

Μεθοδολογία

Ειδικώς σχεδιασμένα πειράματα (in vitro) σε στελέχη που απομονώθηκαν από οδοντική πλάκα

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται ακόμα στην αρχή.

Τίτλος: Έλεγχος συστημάτων κλιματισμού και ύδρευσης για παρουσία Legionella pneumophila

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: Ιδιωτικοί φορείς

Στόχος Προγράμματος

Μικροβιολογικές αναλύσεις νερού για ανίχνευση Legionella

Μεθοδολογία

Ακολουθείται το Αγγλικό πρότυπο δειγματοληψιών, μικροβιολογικών αναλύσεων και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Δημοσιεύσεις

Mavridou A., Lambiri M., Papadakis J (1994). "A fatality resulting from a case of Legionnaires on hotel premises" Water Research 28, 11, pp. 2421-2423.

Τίτλος: Παρουσία *Vibrio Spp.* και *Aeromonas spp* σε οστρακοκαλλιέργειες της Αττικής

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Μαυρίδου
Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Μικροβιολογικές αναλύσεις θαλάσσιου νερού και μυδιών για ανίχνευση *Vibrio spp* και *Aeromonas spp*.

Μεθοδολογία

Γίνονται δειγματοληψίες 1 φορά το μήνα σε συνεργασία με οστρακοτρόφους και πωλητές μυδιών.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνεχίζεται

Τίτλος: Οι εντερόκοκκοι σαν δείκτες κοπρανώδους ρύπανσης νερού και οστράκων

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Παπαδάκης
Χρηματοδότης: UNEP/WHO

Στόχος Προγράμματος

Αξιολόγηση των εντεροκόκκων σαν δείκτες κοπρανώδους ρύπανσης του νερού και μυδιών.

Μεθοδολογία

Γίνονται δειγματοληψίες μυδιών μια φορά το μήνα σε συνεργασία με οστρακοτρόφους μυδιών.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνεχίζεται

Τίτλος: Ερευνητικό πρόγραμμα "ΔΑΦΝΗ" - DAta Food NEtworking

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Τριχοπούλου.

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Κέντρα Διατροφής και Στατιστικές Υπηρεσίες απο τις χώρες Βέλγιο, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Πολωνία

Χρηματοδότης: Κοινοτικό πρόγραμμα: Cooperation in Science and Technology with Central and Eastern European Countries.

Στόχος προγράμματος

Ο κύριος στόχος του ΔΑΦΝΗ είναι η παροχή συγκρίσιμων και εναρμονισμένων πληροφοριών για τη διαθεσιμότητα και κατανάλωση τροφίμων στην Ευρώπη, από επιλεγμένα στοιχεία οικογενειακών προϋπολογισμών.

Μεθοδολογία

Στο πλαίσιο οικογενειακών προϋπολογισμών οι οποίες διεξάγονται από τις στατιστικές υπηρεσίες σε τακτά χρονικά διαστήματα σε όλες τις χώρες συλλέγονται και στοιχεία που αφορούν στη διαθεσιμότητα των τροφίμων σε επίπεδο νοικοκυριού. Το τμήμα αυτό των πληροφοριών επιλέχθηκε ως πηγή στοιχείων για την περιγραφή των διατροφικών συνθηκών επειδή

- πραγματοποιείτε σε τακτά χρονικά διαστήματα σε κάθε χώρα
- το δείγμα της έρευνας είναι αντιπροσωπευτικό
- συλλέγονται εκτός των άλλων στοιχεία που αφορούν συγκεκριμένα στη διαθεσιμότητα τροφίμων
- δίνονται κοινωνικό-οικονομικές πληροφορίες για τα νοικοκυριά, καθιστώντας έτσι εφικτή την προσέγγιση διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων

Κάθε χώρα έχει επιλέξει διαφορετικές μεθόδους για την ερευνά της και έχει ορίσει διαφορετικά σε είδος και αριθμό τις ομάδες τροφίμων σύμφωνα με τις διατροφικές συνήθειες σε αυτήν. Εμφανής ως εκ τούτου είναι η αναγκαιότητα εναρμόνισης των πληροφοριών προκειμένου να επιτραπεί μεθοδολογικά η σύγκριση των διατροφικών στοιχείων απο τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς μεταξύ των χωρών. Για το σκοπό αυτό έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πολυάριθμα σεμινάρια, πειραματικές μελέτες και στενή συνεργασία με διάφορες χώρες της Ευρώπης καθώς και η δημιουργία ενός κοινού συστήματος, κωδικοποίησης τροφίμων - του EUROCODE 2 (2,3,4).

Η δημιουργία της βάσης δεδομένων βασίζεται στα διατροφικά στοιχεία των χωρών Βέλγιο, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία και Πολωνία. Παράλληλα μελετώνται η ανάπτυξη μεθοδολογίας και τα αποτελέσματα και στα πλαίσια τριών διδακτορικών διατριβών.

Χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΔΑΦΝΗ και στοιχεία των ερευνών οικογενειακών προϋπολογισμών που μελετήθηκαν			
Χώρα	Αριθμός νοικοκυριών	Αριθμός ομάδων τροφίμων	Χρονολογία έρευνας
Ελλάδα	6.037	129	1982/1983
	6.486		1987/1988
Βέλγιο	3.000	229	1987/1988
Πολωνία	30.000	81	1988
Ουγγαρία	11.813	71	1991
Γερμανία	24.684	110	1988

Εκτός από τις πληροφορίες σχετικές με την προμήθεια τροφίμων έχουν επιλεγεί και στοιχεία κοινωνικό-οικονομικού χαρακτήρα της έρευνας των οικογενειακών προϋπολογισμών, τα οποία μελετώνται στο ΔΑΦΝΗ. Αυτά είναι τα:

- φύλο και ηλικία
- μέγεθος νοικοκυριού
- εκπαίδευση - μορφωτικό επίπεδο
- επαγγελματική δραστηριότητα
- γεωγραφικές ενότητες

Οι επιλεγμένες αυτές μεταβλητές που αναφέρονται παρέχονται στο συντονιστικό κέντρο του ΔΑΦΝΗ (Ελλάς). Η Στατιστική Υπηρεσία και το Κέντρο Διατροφής της κάθε χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργάζονται στενά προκειμένου να αποφευχθούν συστηματικά λάθη.

Αποτελέσματα

Οι πρώτες συγκρίσεις της διαθεσιμότητας τροφίμων από στοιχεία των ερευνών παρουσιάζονται με την εξής μορφή: Ο ενδεικτικός πίνακας που ακολουθεί συγκρίνει τη διαθεσιμότητα του ψωμιού (εκφρασμένη σε g / ημέρα / άτομο) σε σχέση με την εκπαίδευση του αρχηγού της οικογένειας, μεταξύ Ελλάδος και Βελγίου για το έτος 1988.

Πίνακας II. Διαθεσιμότητα του ψωμιού σε g/ημ./άτομο στην Ελλάδα και το Βέλγιο για το έτος 1988, σε σχέση με την εκπαίδευση του αρχηγού της οικογένειας.

Εκπαίδευση του αρχηγού της οικογένειας (n1= αριθμός νοικοκυριών για την Ελλάδα, n2 = αριθμός νοικοκυριών για το Βέλγιο)	Διαθεσιμότητα ψωμιού σε g/ημ./άτομο (se = standard error)	
	Ελλάδα	Βέλγιο
Αναλφάβητος/μη ολοκληρωμένη πρωτοβάθμια εκπαίδευση	280 (se = 5,18) (n1 = 1,130)	62 (se = 18,57) (n2 = 17)
Ολοκληρωμένη πρωτοβάθμια εκπαίδευση	246 (se = 2,68) (n1 = 2,722)	78 (se = 3,02) (n2 = 704)
Μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια εκπαίδευση	209 (se = 5,21) (n1 = 552)	63 (se = 2,15) (n2 = 869)
Ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια εκπαίδευση	185 57 (se = 3,09) (n1 = 1,306)	(se = 2,05) (n2 = 746)
Απόφοιτος ανωτέρας/ ανωτάτης εκπαίδευσης	173 (se = 3,69) (n1 = 776)	43 (se = 1,35) (n2 = 869)

Συμπεράσματα

Όπως φαίνεται στον πίνακα II από τις έρευνες οικογενειακών προϋπολογισμών με τις κατάλληλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τη στατιστική ανά. λύση των επιλεγμένων μεταβλητών μπορεί να διαμορφωθούν σημαντικές πληροφορίες σχετικές με:

- διαφοροποιήσεις των διατροφικών συνηθειών
- εντοπισμό των ομάδων του υψηλού κινδύνου
- σχέση της διατροφής με θνησιμότητα και νοσηρότητα

Το αποτέλεσμα της σεντονιασμένης αυτής προσπάθειας στο πλαίσιο του προγράμματος ΔΑΦΝΗ για τη δημιουργία πανευρωπαϊκής βάσης δεδομένων διαθεσιμότητας τροφίμων είναι σημαντικό ως προς τη

- διαμόρφωση διατροφικής πολιτικής
- διαμόρφωση αγροτικής πολιτικής
- προγραμματισμός παραγωγής στη βιομηχανία τροφίμων

Δημοσιεύσεις

- 1) Trichopoulou A., "Methodology and Public Health Aspects of Dietary Surveillance in Europe: The Use of Household Budget Surveys" in "European Journal of Clinical Nutrition", Volume 46, Supplement 5, December 1992.
- 2) Household Survey Data: Their use in Nutrition Policy Planning. Report on a WHO Workshop, Athens 1987.
- 3) Lagiou, P, Kanellou A., Lagiou A., Vassilakou T., Remaut A.M., Sekula W., Trichopoulou A., "Comparability of Socioeconomic and Food Data from the Belgian, German, Greek and Polish Household Budget Surveys". Third Annual Eurofoods - Infant Project Meeting, Vilamoura, Portugal, November 1993.
- 4) Household Budget Surveys: Difficulties and results. Report of the round table discussion, A.Trichopoulou, P. Lagiou. Third annual Eurofoods Infant Project meeting, Vilamoura, Portugal, November 1993 ο 5) A. Trichopoulou, P. Lagiou, D.Trichopoulos, "Traditional Greek diet and coronary heart disease", Journal of Cardiovascular Risk 1994, Vol, Nol, P 9- 15.

Τίτλος: Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα συνεργασίας Ιατρικής και Κοινωνίας (παράρτημα Ελλάδας)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Τριχοπούλου

Συνεργαζόμενοι φορείς: Διεθνές Κέντρο Έρευνας για τον Καρκίνο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Χρηματοδότης: Συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος "Η Ευρώπη κατά του Καρκίνου", το Υπουργείο Υγείας και την Ελληνική εταιρεία Διατροφής και Τροφίμων.

Στόχος Προγράμματος

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα συνεργασίας Ιατρικής και Κοινωνίας (ΕΠΙΚ) είναι επιδημιολογική προοπτική μελέτη με στόχο τη διερεύνηση της σχέσης διατροφής, των παραγόντων εκείνων που συνιστούν τον τρόπο ζωής, με τις νεοπλασίες, τα καρδιαγγειακά και άλλα νοσήματα (παθήσεις των εγκεφαλικών αγγείων, υπέρταση, σακχαρώδη διαβήτη, κατάγματα του ισχύου). Στην έρευνα αυτή συμμετέχουν επτά Ευρωπαϊκές χώρες, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία και Ολλανδία. Έχει προγραμματιστεί η συμμετοχή 50.000 ατόμων για κάθε χώρα, σύνολο 350.000 άτομα για τις επτά χώρες που συμμετέχουν.

Οι κύριες επιδιώξεις της Ευρωπαϊκής αυτής έρευνας συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- 1) Να βελτιώσει ουσιαστικά τις γνώσεις μας όσον αφορά στη σημασία της διατροφής στην αιτιολογία των νεοπλασιών και ειδικότερα αυτών που είναι πλέον συχνοί στον Ευρωπαϊκό χώρο (νεοπλάσματα οισοφάγου, στομάχου, παχέος εντέρου, ορθού, μαστού, μήτρας, ουροδόχου κύστεως και πνευμόνων).
- 2) Να μελετήσει τη σχέση συγκεκριμένων συστατικών των τροφίμων και συγκεκριμένων διατροφικών συνηθειών, με την πιθανότητα κινδύνου νόσησης από διάφορες χρόνιες παθήσεις και ιδιαίτερα από καρδιαγγειακά νοσήματα, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρταση και οστεοπόρωση.
- 3) Να προσφέρει επαρκή δεδομένα, που θα επιτρέψουν την αποτελεσματική παρέμβαση στο χώρο της δημόσιας υγείας, ώστε να προωθηθεί ένας υγιεινός τρόπος διατροφής.

4) Να δημιουργήσει μια μοναδική βάση δεδομένων για τις διατροφικές συνήθειες ενός πολύ μεγάλου δείγματος Ευρωπαίων, που στη συνέχεια θα παρακολουθούνται, ώστε να μελετηθεί η εξέλιξη της υγείας τους στην επόμενη δεκαετία.

Μεθοδολογία

Στην προκαταρκτική έρευνα, η οποία άρχισε τον Ιανουάριο του 1991, συμμετείχαν 100 δάσκαλοι και νηπιαγωγοί. Η εκτίμηση των διατροφικών συνηθειών έγινε με ερωτηματολόγια διατροφικού ιστορικού (ένα στις πρώτες συνεντεύξεις και ένα στις τελευταίες) και δώδεκα ερωτηματολόγια για τα γεύματα του προηγούμενου 24ώρου, που συμπληρώθηκαν σε δώδεκα συνεντεύξεις. Παράλληλα, έγιναν τρεις συλλογές ούρων 24ώρου για τη μέτρηση νατρίου, καλίου, αζώτου, όγκου και ειδικού βάρους και δύο φορές συλλογή δείγματος αίματος για τη μέτρηση βιταμίνης E, ρετινόλης, πρωτεΐνης δεσμευτικής της ρετινόλης, β-καροτίνης, σερουλοπλασμίνης, τρανσφερίνης, χοληστερόλης, και βιταμίνης C. Έγινε συλλογή πληροφοριών για τις καπνισματικές συνήθειες των), συμμετεχόντων, τη χρήση φαρμάκων απ' αυτούς και μετρήθηκαν το ύψος και το βάρος τους. Με τη συμπλήρωση της προκαταρκτικής έρευνας και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της, άρχισε στην Ελλάδα το κυρίως ερευνητικό πρόγραμμα, με προγραμματισθείσα συμμετοχή πενήντα χιλιάδων ατόμων.

Το κυρίως ερευνητικό πρόγραμμα αφορά τη συμπλήρωση τριών ερωτηματολογίων, διατροφικού ιστορικού, τρόπου ζωής, οικογενειακού ιστορικού. Παράλληλα γίνεται συλλογή δειγμάτων αίματος και ανθρωπομετρικές μετρήσεις. Τα στοιχεία αποθηκεύονται σε βάση δεδομένων σε δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Το διατροφικό ερωτηματολόγιο αφορά τη συχνότητα πρόσληψης 153 τροφίμων και φαγητών, τις μερίδες σε φωτογραφίες, σύγκριση με την κατανάλωση πριν από 10 χρόνια, τη συχνότητα κατανάλωσης λιπιδίων στην προετοιμασία και το μαγείρεμα φαγητού, διατροφικά συμπληρώματα, ειδική δίαιτα λόγω ασθένειας ή θρησκευτικών παραδόσεων, συχνότητα και ιστορικό κατανάλωσης οινόπνευματος.

Το ερωτηματολόγιο τρόπου ζωής αναφέρεται στο κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, στη φυσική κατάσταση, στο ιστορικό ασθένειας, στο ιστορικό αναπαραγωγής και στο κάπνισμα.

Η ανθρωπομετρία αφορά το ύψος, το βάρος, την περιφέρεια μέσης, θώρακος και ισχύου και την αρτηριακή πίεση.

Η ποσότητα του συλλεγόμενου δείγματος αίματος είναι 30 ml. Ο ορός, το πλάσμα, τα ερυθρά και τα λευκά αιμοσφαίρια, καταψύχονται στους -196ο C (άζωτο). Η διαδικασία της επεξεργασίας και συντήρησης των δειγμάτων εφαρμόζουν τεχνική η οποία διευκολύνει ειδικά για το ΕΠΙΚ.

Αποτελέσματα

Επί 10 έτη, η υγεία των συμμετεχόντων θα παρακολουθείται, με στόχο να διευκρινίσει ποιά δίαιτα προάγει την υγεία.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένονται με την ακόλουθη χρονική σειρά:

1994: Αποτελέσματα για την πρόσληψη τροφίμων και θρεπτικών συστατικών σε μεγάλα δείγματα του πληθυσμού από τις συμμετέχουσες χώρες. Οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι για την εκτίμηση των διατροφικών συνηθειών θα παρέχουν αναλυτικά στοιχεία για συγκεκριμένα τρόφιμα και θρεπτικά συστατικά που πιθανώς σχετίζονται με τις νεοπλασίες και άλλες παθήσεις, όπως φρέσκα φρούτα και λαχανικά, σπορ έλαια και ελαιόλαδο, κορεσμένα λιπίδια και γαλακτοκομικά προϊόντα, διαφόρων τύπων λιπαρά οξέα, βιταμίνες.

1996: Αποτελέσματα για τη σχέση της διατροφής και άλλων παραγόντων που συνιστούν τον τρόπο ζωής, με τα καρδιαγγειακά νοσήματα, το σακχαρώδη διαβήτη, την υπέρταση και άλλες χρόνιες παθήσεις.

1998: Προκαταρκτικά αποτελέσματα για τη σχέση διατροφής και επίπτωσης νεοπλασιών.

2002: Ολοκληρωμένα αποτελέσματα για τη σχέση διατροφής και νεοπλασιών, στις επτά χώρες που συμμετέχουν στην έρευνα.

Επιπλέον, η έρευνα παρέχει τη δυνατότητα συλλογής στοιχείων πολύτιμων τόσο για την ιατρική έρευνα γενικότερα, όσο και για τη διεξαγωγή μελετών στη συμπεριφορά των καταναλωτών, στα χαρακτηριστικά που συνιστούν τον τρόπο ζωής και στη διαχρονική εξέλιξή τους.

Δημοσιεύσεις

1) Gnardellis C., Trichopoulou A., Katsouyanni κ., Polychronopoulos E., Rimm E.B., Trichopoulos D. "Reproducibility and validity of an extensive semi- quantitative Food Frequency Questionnaire among Greek school teachers. Validity of a Food Frequency Questionnaire in Greece" *Epidemiology*, 1994 (in press).

- 2) Τριχοπούλου Α. 'Ευρωπαϊκή Έρευνα για το Ρόλο των Διατροφικών Συνηθειών στην Αιτιολογία των Χρόνιων Νοσημάτων" Γράμμα, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, τεύχος 9, 1994.
- 3) Ωρολογά Α., Τριχοπούλου Α., Κατσουγιάννη Κ, 'Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Συνεργασίας Ιατρικής και Κοινωνίας (ΕΠΙΚ)". Ομιλία στο 20 Μακεδονικό Συνέδριο Διατροφής και Διαιτολογίας, 20-22 Μαΐου 1994, Θεσσαλονίκη.

Τίτλος: Διατροφική πολιτική: Συνεργασία για την ανάπτυξη ερευνητικής υποδομής και την παροχή υπηρεσιών.

Εθνικό Κέντρο Διατροφής

NUNSY - Nutrition Strategy: Networking and Cooperation for the Development of Research Infrastructure and Services Provision.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Τριχοπούλου

Χρηματοδότης: Συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του προγράμματος STRIDE HELLAS)

Στόχος Προγράμματος

Ο σκοπός του έργου NUNSY-STRIDE HELLAS ήταν να συμβάλλει στην αξιολόγηση των Ελληνικών διατροφικών συνηθειών, εμπλουτίζοντας και βελτιώνοντας τους Πίνακες Συνθέσεως Τροφίμων και Ελληνικών Φαγητών. Οι πίνακες αυτοί είναι απαραίτητοι για τον υπολογισμό των θρεπτικών συστατικών που περιέχονται στα τρόφιμα. Η ορθότητα τους επηρεάζει άμεσα την ακρίβεια εκτιμήσεως των διατροφικών συνηθειών.

Μεθοδολογία

Σε επιλεγμένα ελληνικά τρόφιμα πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις, με καθιερωμένες μεθόδους, για τον προσδιορισμό της ενεργειακής τους αξίας και της περιεκτικότητάς τους σε θρεπτικά συστατικά. Πειραματικά έγινε ο προσδιορισμός λιποδιαλυτών βιταμινών με την χρήση High Performance Liquid Chromatography (HPLC) και ενδεχομένων υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων.

Για τον έλεγχο και την κατοχύρωση της αξιοπιστίας των εφαρμοζομένων μεθόδων χημικής ανάλυσης, τα εργαστήρια της ομάδας NUNSY συμμετείχαν στα παρακάτω προγράμματα ποιοτικής αξιολόγησης αναλυτικών μετρήσεων:

- στο βρετανικό πρόγραμμα FAPAS (Food Analysis Performance Assessment Scheme)
- και στο Κοινοτικό BCR (Bureau of Community Reference).

Τέλος έγινε σύγκριση των αποτελεσμάτων των φυσικοχημικών αναλύσεων της ομάδας NUNSY με εκείνα που προέκυψαν θεωρητικά με την χρήση του

προγράμματος Unilever Dietary Analysis Program (UNIDAP). Η βάση δεδομένων των πινάκων συνθέσεως τροφίμων και ελληνικών φαγητών ενημερώνεται και τα βελτιωμένα στοιχεία της δημιουργούν αξιόπιστη υποδομή για την έρευνα και παροχή υπηρεσιών σε διάφορους τομείς.

Αποτελέσματα

Η σύγκριση των εργαστηριακών αποτελεσμάτων με τις θεωρητικές υπολογισμένες τιμές των θρεπτικών συστατικών και της ενέργειας με το πρόγραμμα UNIDAP ήταν θετική. Το συμπέρασμα από τα αποτελέσματα αυτά είναι ότι το πρόγραμμα UNIDAP είναι αξιόπιστο για τον υπολογισμό των θρεπτικών συστατικών και της ενέργειας των τροφίμων.

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του προγράμματος θα είναι διαθέσιμα και αξιοποιήσιμα τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Συγκεκριμένα:

- Οι πληροφορίες οι οποίες συγκεντρώθηκαν είναι σημαντικές για τους δημόσιους οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ανάλυση του τροφίμου της Ελλάδας με αυτές των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.
- Οι τεχνικές οδηγίες οι οποίες διαμορφώθηκαν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις βιομηχανίες τροφίμων και από εταιρίες ομαδικής τροφοδοσίας, τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές. Η ανάπτυξη τεχνικών για τον καθορισμό της σύνθεσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις βιομηχανίες τροφίμων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την πολιτική αγορά.

Δημοσιεύσεις

1) Μπουλού Χ., Γκέγκιου Κ., Κανέλλου Α., Λαδικός Δ., Μιλιώνης Δ., Μπάστας Ι., Ξενάκη Δ., Πετροχείλου Ι., Σακελλαρίου Ε., Σταφυλάκης Κ., Τσαλκάνη Κ., Χέλμης Α., Τριχοπούλου Α. "Comparison of the Nutrient Content of Foods Evaluated by Chemical Analysis and by Computer" 3rd Annual FLAIR Eurofood-Enfant meeting, Βιλαμούρα, Πορτογαλία, 10-12 Νοεμβρίου 1993.

2) Μπουλού Χ., Γκέγκιου Κ., Κανέλλου Α., Λαδικός Δ., Μιλιώνης Δ., Μπάστας Ι., Ξενάκη Δ., Πετροχείλου Ι., Σακελλαρίου Ε., Σταφυλάκης Κ., Τσαλκάνη Κ., Χέλμης Α., Τριχοπούλου Α. "STRIDE-NUNSY, Διατροφική Πολιτική: Συνεργασία για την ανάπτυξη ερευνητικής υποδομής και την παροχή υπηρεσιών", Μακεδονικό Συνέδριο Διατροφής και Διαιτολογίας, Θεσσαλονίκη 20-22 Μαΐου 1994.

Τίτλος: Διερεύνηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των λυμάτων της Αθήνας (1991-1992)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Κατσίρης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Παππά, Λ. Εβρένογλου, Α. ΚουζέληΚατσίρη, Γ. Ζέρβας, Ι. Ρίζου, Μ. Μιχαλακοπούλου

Χρηματοδότης: Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ Διεύθυνση ΕΥΔΕ/ΑΕΛΜΠ

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι ο προσδιορισμός των ποιοτικών χαρακτηριστικών των λυμάτων που παράγονται ημερησίως στο λεκανοπέδιο της Αθήνας, περίπου 700.000 m³ και που οδηγούνται με τον Κεντρικό Αποχετευτικό Αγωγό και τον συμπληρωματικό του (ΚΑΑ και ΣΚΑΑ) στο κέντρο επεξεργασίας λυμάτων στον Ακροκέραμο και την Ψυττάλεια.

Η γνώση της ποιοτικής και ποσοτικής σύνθεσης των λυμάτων είναι ένα από τα κυριότερα στοιχεία για την ρύθμιση της λειτουργίας της υπάρχουσας εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων ενώ παράλληλα αποτελεί σημαντική παράμετρο για την εκτίμηση των ποσοτήτων ιλύων που θα παραχθούν από την υπό μελέτη βιολογική βαθμίδα και κατά συνέπεια σοβαρό εργαλείο για τον σχεδιασμό της διαχείρισης και διάθεσης της τελικά παραγόμενης σταθεροποιημένης ιλύος.

Μεθοδολογία

Οι δειγματοληψίες των λυμάτων έγιναν με αυτόματο δειγματολήπτη που εγκαταστάθηκε στον Κεντρικό Αποχετευτικό Αγωγό της Αθήνας σε σημείο πριν από την έξοδό του στη θάλασσα, στο Κερατσίνι, σε ημερήσια βάση επί ένα έτος. Ο δειγματολήπτης λαμβάνει δείγματα κάθε ώρα τα οποία συντίθενται ανάλογα με τη ημερήσια διακύμανση της παροχής σε ένα σύνθετο ημερήσιο σταθμισμένο δείγμα.

Σε σταθμισμένα δείγματα προσδιορίστηκαν εργαστηριακά οι παράμετροι ολικό και διαλυμένο ΒΟΩ, ολικό και διαλυμένο COD, 55, pH, αλκαλικότητα, ολικός και διαλυμένος οργανικός φώσφορος, ορθοφωσφορικά, ολικό και διαλυμένο οργανικό άζωτο, αμμωνία, νιτρώδη και νιτρικά. Έγινε επίσης, σε δύο περιπτώσεις, η ανάλυση όλων των ωριαίων δειγμάτων για την εξακρίβωση των διακυμάνσεων κατά τη διάρκεια του 24ώρου.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων καταγράφηκαν σε πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή και υπολογίστηκαν τα στατιστικά χαρακτηριστικά των παραμέτρων σε επίπεδο μήνα και έτους όπως μέσος όρος, τυπική απόκλιση, συντελεστές συσχέτισης μεταξύ παραμέτρων κλπ. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε πίνακες και σε γραφήματα. Από το πρόγραμμα αυτό, που έγινε για πρώτη φορά στον Ελληνικό χώρο σε τέτοια έκταση, προέκυψαν πολύ ενδιαφέροντα αποτελέσματα που έχουν καθολική εφαρμογή και επιτρέπουν τον ασφαλέστερο σχεδιασμό τόσο της συγκεκριμένης μονάδας επεξεργασίας όσο και άλλων έργων βιολογικού καθαρισμού.

Δημοσιεύσεις

Τελική έκθεση

Τίτλος: Οργάνωση Ελληνικού Κέντρου Πληροφόρησης και Μεταφοράς Τεχνολογίας σε θέματα Περιβάλλοντος (1992-94)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Κατσίρης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Α. Κουζέλη - Κατσίρη, Γ. Παππά, Λ. Εβρένογλου, Γ. Ζέρβας, Μ. Μιχαλακοπούλου

Χρηματοδότης: Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στα πλαίσια του Κοινοτικού Προγράμματος STRIDE HELLAS

Στόχος Προγράμματος

Στόχος του προγράμματος αυτού είναι η δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης, μεταφοράς τεχνολογίας και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης σε θέματα Περιβάλλοντος, που θα παρέχει εξειδικευμένες πληροφορίες σχετικά με την υφιστάμενη Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία, τις διαθέσιμες τεχνολογίες και διαδικασίες για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων ρύπανσης, τους φορείς που εμπλέκονται στο περιβάλλον και από τους οποίους θα μπορούσαν να αντιληφθούν στοιχεία καθώς και τους προμηθευτές εξοπλισμού και υπηρεσιών. Το κέντρο εντάσσεται στο νομοθετημένο "Κέντρο Προστασίας Περιβάλλοντος" του τομέα Υγειονομικής Μηχανικής και Υγιεινής Περιβάλλοντος της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών και βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον τομέα Υδατικών Πόρων, Υδραυλικής και Θαλασσιών Έργων του ΕΜΠ. Το κέντρο προβλέπεται να συνδεθεί on-line μέσω του διεθνούς δικτύου Internet με επιλεγμένες βιβλιοθήκες και Τράπεζες Πληροφοριών του εξωτερικού και της Ελλάδας για την αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφικών δεδομένων. Στους στόχους του Κέντρου εντάσσεται επίσης η ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού με την κατάρτιση στελεχών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα περιβάλλοντος και δημόσιας υγείας.

Μεθοδολογία

Ο σχεδιασμός της βάσης δεδομένων έγινε με περιβάλλον Macintosh και με τη χρήση μιας ποικιλίας πολυμέσων (multimedia) όπως scanner, videocard και quicktime movies. Η βάση δεδομένων έχει ένα πολύ καλό interface και μεγάλη φιλικότητα προς το χρήστη καθώς και ευκολία μετατροπών και προσαρμογών σύμφωνα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες. Ο σχεδιασμός της βάσης έγινε με τρόπο interactive, παρέχεται δηλαδή η δυνατότητα στο χρήστη αναζήτησης στοιχείων σε πολλά πεδία, η εύκολη μετακίνηση στο επιθυμητό σημείο της βάσης, η εκτύπωση καταλόγου και επιμέρους στοιχείων.

Όλες οι λειτουργίες γίνονται με παράθυρα και κουμπιά (buttons)

Αποτελέσματα

Η βάση περιλαμβάνει στην παρούσα φάση τρεις κατηγορίες στοιχείων: (α) στοιχεία Νομοθεσίας Περιβάλλοντος, (β) διαδικασίες επεξεργασίας λυμάτων και καθαρισμού νερού, (γ) στοιχεία των φορέων και ιδιωτών που εμπλέκονται στον τομέα του περιβάλλοντος. Το κέντρο έχει τη δυνατότητα αναζήτησης βιβλιογραφικών δεδομένων και πληροφοριών σε θέματα περιβάλλοντος μέσω της βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων AQUILINE σε CD-ROM και μελλοντικά τη δυνατότητα διασύνδεσης με modem μέσω του δικτύου Internet προς τις βιβλιογραφικές βάσεις της European Space Agency (ESA) από την οποία έχει εξασφαλίσει την σχετική License. Παράλληλα διατηρείται αρχείο Νομοθετημάτων και Οδηγιών της ΕΟΚ καθώς και μια σημαντική βιβλιοθήκη βιβλίων και περιοδικών.

Δημοσιεύσεις

Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρουσιάστηκαν σε διημερίδα που διοργανώθηκε από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στο Δημόκριτο τον Μάρτιο του 1994.

Τίτλος: Φυματινικός δείκτης του παιδικού πληθυσμού στην Αθήνα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Θ. Θωμαΐδης
Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται

Στόχος Προγράμματος

Επιδημιολογική μελέτη του επιπολασμού της φυματινικής ευαισθησίας ως δείκτη του προβλήματος της φυματιώσεως στη χώρα μας

Μεθοδολογία

Δερμοαντίδραση Μαντού

Αποτελέσματα

Υπάρχει πρόβλημα που επιβάλλει να γίνεται ο εμβολιασμός BCG νωρίτερα από ότι γίνεται, καλύτερα στη βρεφική ηλικία ή κατ' οικονομία για τις Δημόσιες υπηρεσίες στην Α' Δημοτικού.

Δημοσιεύσεις

Περίληψη στο 19^ο Μεσογειακό συνέδριο

Τίτλος: Γενετήσια Αγωγή Υγείας κατά την προσχολική ηλικία

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Θ. Θωμαΐδης
Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται η συνέχεια του

Στόχος Προγράμματος

Επιδημιολογική μελέτη των γνώσεων, στάσεων και ικανοτήτων των Ελλήνων γονέων στο θέμα σε σχέση με το μορφωτικό τους επίπεδο με προτάσεις για βελτίωση των παραπάνω

Μεθοδολογία

Συμπλήρωση ερωτηματολογίου (1.000 τον αριθμό)

Αποτελέσματα

Προκύπτουν προτάσεις για εκπαίδευση της νεαρής μητέρας

Δημοσιεύσεις

Περίληψη στο 190 Μεσογειακό συνέδριο
Επίσης ετοιμάζεται σε μορφή δημοσίευσης πρωτότυπης εργασίας σε περιοδικό των Η.Π.Α ή Μεγάλης Βρετανίας.

Τίτλος: AIDS, Σεξουαλικότητα και Κοινωνικές αναπαραστάσεις

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Κ. Αυγερίδης, Π. Πάντζου, Χ. Τσελέπη

Χρηματοδότης: Γ.Γ.Ε.Τ

Στόχος Προγράμματος

Η μελέτη των κοινωνικών αναπαραστάσεων σχετικά με το AIDS και τη σεξουαλικότητα

Μεθοδολογία

α) Ημικατευθυνόμενες συνεντεύξεις σε 3 διαφορετικούς πληθυσμούς: 25 νέοι (18-30 χρόνων) σε έλεγχο οροθετικότητας, 30 νέοι (18-30 χρόνων) αιμοδότες, 25 νέοι (18-30 χρόνων άνεργοι)

β) Εφαρμογή πειραματικών μεθόδων σε φοιτητές Τμήματος Ψυχολογίας Παντείου.

Αποτελέσματα

Οι 3 ομάδες πληθυσμού μπορούν να ταξινομηθούν σύμφωνα με τα εξής κριτήρια: (α) προσωπική εμπλοκή με τους κινδύνους και τις απειλές του AIDS (β) σημασία της σεξουαλικότητας και των αναπαραστάσεων στη διαμόρφωση των αντιστοίχων σχημάτων πρόσληψης (γ) δυνατότητα ελέγχου των συνθηκών και καταστάσεων στις οποίες ελλοχεύουν οι κίνδυνοι μόλυνσης (κοινωνική τρωτότητα).

Δημοσιεύσεις

1) Δ. Αγραφιώτης, Π. Πάντζου, Χ. Τσελέπη, Κ. Αυγερίδης, Σ. Παπαστάμου, Β. Σιοντόρου: Σεξουαλικότητα και Κοινωνικές Αναπαραστάσεις. Συμβολή στην πρόληψη του AIDS. Ερευνητική μονογραφία Νο 12, 1994.

2) Π. Πάντζου, Δ. Αγραφιώτης: Σεξουαλικότητα και κοινωνική πρόσληψη του AIDS. Η περίπτωση των νέων σε έλεγχο οροθετικότητας. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS, Ρόδος, Οκτ. 1992.

3) Τσελέπη Χ., Αγραφιώτης Δ.: Σεξουαλικότητα και κοινωνική πρόσληψη του AIDS. Η περίπτωση των νέων ανέργων 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS. Ρόδος, Οκτ. 1992

4) Αυγερίδης Κ., Αγραφιώτης Δ.: Σεξουαλικότητα και κοινωνική πρόσληψη του AIDS. Η περίπτωση των αιμοδοτών. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS. Ρόδος, Οκτ. 1992.

5) Αυγερίδης Κ., Αγραφιώτης Δ.: AIDS, Σεξουαλικότητα και Κοινωνικές αναπαραστάσεις. Η διάσταση της έννοιας του AIDS στους αιμοδότες. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS Αθήνα 1993.

- 6) Πάντζου Π., Αγραφιώτης Δ: AIDS, Σεξουαλικότητα, Κοινωνικές αναπαραστάσεις και χρήση προφυλακτικού, 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS. Αθήνα 1993
- 7) Τσελέπη Χ. Αγραφιώτης Δ: AIDS και Σεξουαλικότητα Τυπολογία της συμπεριφοράς στη χρήση του προφυλακτικού 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS. Αθήνα 1993.
- 8) Πάντζου Π., Αγραφιώτης Δ: Σεξουαλικότητα και κοινωνική πρόσληψη του AIDS. Μεθοδολογική στρατηγική για την ανάλυση του περιεχομένου, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS και Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων Αθήνα Φεβρ. 1993.
- 9) Τσελέπη Χ., Αγραφιώτης Δ: Μεθοδολογική Στρατηγική και ανάλυση περιεχομένου. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS και Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων Αθήνα Φεβρ. 1993
- 10) Αυγερίδης Κ, Αγραφιώτης Δ: Μεθοδολογική Στρατηγική και ανάλυση περιεχομένου. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS και Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων Αθήνα Φεβρ. 1993

Τίτλος: Μελέτη της Καινοτομίας των Ελληνικών Επιχειρήσεων

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Α Χατζηπαραδείσης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Βαγιανού - Αγγελάκη, Ν. Παράσχη, Δ.

Αγραφιώτης

Χρηματοδότης: ΕΟΚ Γ.Γ.Ε.Τ

Στόχος Προγράμματος

Επιδιώκεται η καταγραφή των καινοτομικών δραστηριοτήτων των Ελληνικών Επιχειρήσεων καθώς και η ανάλυση και κατανόηση των μηχανισμών συνθηκών της καινοτομίας και η ανάπτυξη των σχετικών δεικτών. Θα συμβάλει στο σχεδιασμό της κατάλληλης ερευνητικής και βιομηχανικής πολιτικής.

Μεθοδολογία

Αποστολή ερωτηματολογίων σε 1200 επιχειρήσεις σε όλα τα διαμερίσματα της χώρας. Η σύνταξη ερωτηματολογίων καινοτομίας έγινε σύμφωνα με τη μεθοδολογία των χωρών του ΟΟΣΑ

Αποτελέσματα

Έχει ολοκληρωθεί η συλλογή των δεδομένων, η επεξεργασία των ερωτηματολογίων για την παραγωγή των ποσοτικών δεδομένων. Σε τελικό στάδιο βρίσκεται η σύνταξη κειμένων και η εξαγωγή συμπερασμάτων.

Δημοσιεύσεις

Τελική έκθεση του Τομέα μας για τη "φύση" των καινοτομικών.

Τίτλος: Πρόβλεψη Τεχνολογικών Επιπτώσεων στον Τομέα της Υγείας

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Κουκουμάς
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Α. Μά"ινα, Δ. Αγραφιώτης
Χρηματοδότης: Γ.Γ.Ε.Τ.

Στόχος Προγράμματος

Η κατάστρωση μιας στρατηγικής ή στρατηγικών που θα επιτρέπουν την προσαρμογή των υποσυστημάτων και του συστήματος υγείας στις νέες εξελίξεις με τελικό στόχο την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου υγείας του Ελληνικού πληθυσμού.

Μεθοδολογία

Βιβλιογραφική καταγραφή τεχνολογικών προβλέψεων της ελληνικής κοινωνίας και ιδιαίτερα στο χώρο της υγείας. Εφαρμογή μεθόδου DELPHI.

Αποτελέσματα

Μετά την ανάλυση και εφαρμογή της μεθόδου DELPHI προσδιορίστηκαν οι προτεραιότητες της στρατηγικής σχετικά με την τεχνολογία της υγείας.

Δημοσιεύσεις

- 1) Ενδιάμεσες εκθέσεις στην Γ.Γ.Ε.Τ.
- 2) Προσχέδιο τελικής έκθεσης.

Τίτλος: Γνώσεις, στάσεις, αίσθηση κινδύνου και σεξουαλική συμπεριφορά Ελλήνων και Βρετανών φοιτητών σχετικά με το AIDS. Μια συγκριτική μελέτη

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κουλιεράκης, K.G. Power, Δ. Αγραφιώτης

Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός της έρευνας ήταν να μελετήσει την γνώση Ελλήνων και Βρετανών φοιτητών γύρω από το AIDS, τη στάση τους απέναντι στους οροθετικούς, τους ασθενείς με AIDS και απέναντι στην αρρώστια. Μελετήθηκε ακόμη η προσωπική αίσθηση κινδύνου μόλυνσης από τον ιό και η σεξουαλική συμπεριφορά των φοιτητών.

Μεθοδολογία

153 Έλληνες από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και 113 Βρετανοί πρωτοετείς φοιτητές από το Πανεπιστήμιο Stirling συμπλήρωσαν ανώνυμο ερωτηματολόγιο γνώσης και στάσεων.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι Βρετανοί φοιτητές γνώριζαν περισσότερα από τους Έλληνες. Παρ' όλα αυτά, φάνηκε ότι υπάρχουν ακόμα μερικές λανθασμένες αντιλήψεις σχετικά με τους τρόπους μετάδοσης του ιού και με την ερμηνεία ενός ελέγχου οροθετικότητας, κυρίως ανάμεσα στους Έλληνες. Οι Βρετανοί βρέθηκαν να είναι πιο κοντά στον επιστημονικό λόγο σε ότι αφορούσε τις απόψεις τους για το AIDS και περισσότερα ανεκτικοί στις στάσεις τους. Οι Έλληνες από την άλλη πλευρά, εξέφρασαν αντιφατικές γνώμες τους για τους ασθενείς του AIDS. Οι Έλληνες ανησυχούσαν για το AIDS περισσότερο από τους Βρετανούς. Όμως όλοι οι φοιτητές έτειναν να υποτιμούν την σοβαρότητα της επιδημίας του AIDS και πίστευαν ότι οι ίδιοι κινδύνευαν να μολυνθούν με τον ιό λιγότερο από τους συνομηλίκους τους. Τέλος, όλοι οι φοιτητές εμφανίστηκαν μάλλον απρόθυμοι να αλλάξουν την σεξουαλική τους συμπεριφορά για να προστατευτούν από την επιδημία.

Δημοσιεύσεις

1) Αγραφιώτης, Δ., (1987) ΣΕΕΑ/AIDS ως αίτιο και αποτέλεσμα κοινωνικό - πολιτιστικών μεταβολών. Ιατρική Επιθεώρηση Ενόπλων Δυνάμεων, 21: 177 - 180.

- 2) Αγραφιώτης, Δ., Ιωαννίδη, Ε., Στυλιανού, Ι., Κωνσταντινίδης, Π., (1990) Γνώσεις, στάσεις, πιστεύω και σεξουαλικές πρακτικές των Αθηναίων σε σχέση με το AIDS. *Επιθεώρηση Υγείας*, 1,3:81.
- 3) Αγραφιώτης, Δ., (1991) Το AIDS ως κοινωνική και πολιτιστική πρόκληση. Π. Ζηρογιάννης (Εκδ). *Ειδικά προβλήματα της Αιμοκάθαρσης*, 8387, Αθήνα.
- 4) Koulierakis, G. (1993) HIV/AIDS related knowledge, attitudes, perceived risk, and sexual behavior among Greek and British first - year University students. a comparative study. A study report submitted in Partial Fulfilments of the requirements of the Degree of Master of Science in Psychology. Unpublished manuscript. Stirling University, Scotland.
- 5) Κουλιεράκης, Γ., Power, K. G., Αγραφιώτης, Δ.: Γνώσεις και στάσεις Ελλήνων και Βρετανών φοιτητών για το AIDS. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS και σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων. Αθήνα 10-13 Φεβρουαρίου 1994.
- 6) Ένα άρθρο υπό κρίση για δημοσίευση σε ελληνικό περιοδικό.

Τίτλος: AIDS και νέοι τουρίστες στην Ελλάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Κουλιεράκης, G. Broring

Χρηματοδότης: Dutch National Committee on AIDS Control E.O.T. Υ.Υ.Π.ΚΑ,
Ίδρυμα Λούλας & Ευάγγελου Νομικού-Σαντορίνη

Στόχος Προγράμματος

Πιλοτική παρέμβαση. Διοχέτευση μηνυμάτων σχετικά με την πρόληψη του AIDS σε μερικές τουριστικές περιοχές (π.χ. Σαντορίνη) με στόχο (α) η αύξηση του βαθμού ενημέρωσης των νεαρών τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα πάνω σε ζητήματα που αφορούν στην ασφαλή σεξουαλική συμπεριφορά και (β) η βελτίωση της διαθεσιμότητας των προφυλακτικών.

Μεθοδολογία

Εξαιτίας της πολυγλωσσικής δομής του πληθυσμού των τουριστών στο νησί, η εκστρατεία θα επικεντρωθεί κυρίως σε οπτικό υλικό, αποτελούμενο από ευκολονόητα συνθήματα και εικόνες, παρά σε γραπτό κείμενο. Τα μηνύματα θα αποτυπωθούν σε αυτοκόλλητα, αφίσες, αλεξίπτωτα, ομπρέλες του ήλιου κ.α.

Δημοσιεύσεις

Broring, G.: AIDS prevention activities for young tourists in Greece. Report for the preparatory visit to Athens, Santorini and Crete from 20 to 26 June 1993. Amsterdam, September 1993.

Τίτλος: Πολιτιστικά πρότυπα σεξουαλικότητας στη σύγχρονη Ελλάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης

Επιστημονικοί Υπεύθυνοι: Π. Μάντη

Χρηματοδότης: Τομέας Κοινωνιολογίας, Ε.Σ.Δ.Υ.

Στόχος Προγράμματος

Ο προσδιορισμός των πολιτιστικών προτύπων που διέπουν τη σεξουαλικότητα των Ελλήνων αποτελεί μέρος μιας διεθνούς συγκριτικής μελέτης.

Μεθοδολογία

Η κριτική ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας με βάση ένα κοινό θεματολόγιο

Αποτελέσματα

Η ανάγκη για μια συστηματική και μακροχρόνια μελέτη για ναδειχτεί ακρίβεια και αξιοπιστία η "ειδική" περίπτωση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

Δημοσιεύσεις

Agrafiotis, D., Manti, O. (1993) Sexuality of Greeks: Attitudes and Behavior A bibliographical study. Research Monograph No 12. Sociology of Health illness. The same article will be published in ten futernational Encyclopcl of Sexuality, 1995

Τίτλος: Γνώση, στάσεις, πιστεύω και πρακτικές σχετικά με το AIDS ειδικών ομάδων: α) στο χώρο των φυλακών, β) στο χώρο του στρατού. Προκαταρκτική φάση ενόψει μελλοντικής έρευνας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Γ. Κουλιεράκης, Α. Παναγόπουλος

Χρηματοδότης: Τομέας Κοινωνιολογίας Ε.Σ.Δ.Υ. University of Stirling, Scotland

Στόχος Προγράμματος

Η συλλογή πληροφοριών για τον τρόπο που οι κρατούμενοι και σωφρονιστικοί υπάλληλοι των ελληνικών φυλακών και οι στρατευμένοι νέοι αντιλαμβάνονται, αντιμετωπίζουν και βιώνουν το ΣΕΑΑ. Θα γίνει επίσης προσπάθεια να καταγραφούν οι στάσεις και οι πεποιθήσεις του προσωπικού των δύο αυτών χώρων (φυλακές, ελληνικός στρατός) σχετικά με την απειλή του AIDS, όπως και οι όποιες αλλαγές στην συμπεριφορά τους εξαιτίας της ασθένειας.

Μεθοδολογία

Θα δοκιμαστεί ερωτηματολόγιο γνώσης, στάσεων, πιστεύω και πρακτικών, που ήδη έχει χρησιμοποιηθεί σε αντίστοιχη έρευνα στις Σκωτικές φυλακές.

Επίσης αναφορικά με το στρατό, θα δοκιμαστεί αντίστοιχο ερωτηματολόγιο που έχει χρησιμοποιηθεί στο γενικό πληθυσμό.

Δημοσιεύσεις

Παναγόπουλος, Α. (1993) (Τμήμα Υγιεινολόγων – Γιατρών) το AIDS στο στρατό. Διπλωματική εργασία στον Τομέα κοινωνιολογίας.

Τίτλος: AIDS και Σεξουαλικότητα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Π. Μάντη, Κ. Κωνσταντινίδης

Χρηματοδότης: Τομέας Κοινωνιολογίας Ε.Σ.Δ.Υ. Ανδρολογικό Ινστιτούτο Αθηνών

Στόχος Προγράμματος

Στόχος του προγράμματος ήταν να προσδιοριστεί το φάσμα των διαφόρων πλευρών της σεξουαλικότητας και να διερευνηθεί πως τα παραδοσιακά και σύγχρονα κοινωνικό - πολιτιστικά πρότυπα για την σεξουαλικότητα συνυπάρχουν στην ελληνική κοινωνία.

Μεθοδολογία

Έγιναν 30 ημικατευθυνόμενες συνεντεύξεις σε ένα μη Αντιπροσωπευτικό δείγμα ανδρών, ηλικίας 18-65 χρόνων που επισκέφθηκαν το Ανδρολογικό Ινστιτούτο για προβλήματα ανικανότητας και ούρησης. Οι συνεντεύξεις βασίστηκαν σε ερωτηματολόγιο, το οποίο ήταν χωρισμένο σε δύο ενότητες (α) Κοινωνικό - δημογραφικά χαρακτηριστικά και (β) τέσσερις θεματικές υπό - ενότητες: (1) συνέχεια και ασυνέχεια των σεξουαλικών προτύπων (2) ανδρική και γυναικεία υπόσταση (3) ικανότητα διαφοροποίησης εννοιών γύρω από τη σεξουαλικότητα (4) η σεξουαλικότητα σαν στοιχείο δόμησης της ατομικής και συλλογικής υπόστασης.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα σεξουαλικά πρότυπα βρίσκονται σε μια φάση μετάβασης. Πράξεις και ιδέες που στο παρελθόν φαινόταν να αποτελούν κανόνες, εμφανίζονται σήμερα χαλαρές, ενώ γίνεται προσπάθεια για την επίτευξη (pursuit) και επαναπροσδιορισμό των ορίων τους. Τα αποτελέσματα αυτά συμβάλλουν επίσης στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Προγράμματος European Community Concerted Action on Sexual Behavior Risks of HIV Infection, που άρχισε το 1991 και θα λήξει το 1994.

Δημοσιεύσεις

- 1) Αγραφιώτης, Δ., (1993 α) Το αίτημα της διεπιστημονικότητας στην μελέτη της σεξουαλικότητας και του AIDS. Ελληνικά Αρχεία AIDS, 1 (1):41- 47.
- 2) Αγραφιώτης, Δ., (1993 β) Σεξουαλικότητα και AIDS. Γνώσεις, συμπεριφορά και πρακτικές σχετικά με την λοίμωξη HIV. Ελληνικά Αρχεία AIDS, Τόμος 1^{ος} , Συμπλήρωμα 1ο, 84-90.

- 3) Μάντη, Π., Αγραφιώτης, Δ., (1992) Πρότυπα σεξουαλικότητας στη σύγχρονη Ελλάδα. (Προέρευνα). Ερευνητική Μονογραφία Νο 9, Κοινωνιολογία της Υγείας.
- 4) Ioannidis, E., Mestheneos, E., Agraftotis, D., (1991) "Sexual behavior in the years of AIDS in Greece", Proceedings: European Community Concerted Action on Sexual Behavior and Risks of HIV Infection, Workshop in collaboration and support of the Portuguese National Committee for the fight against AIDS, October 31 - November 2, Sesimbra, Portugal.
- 5) Mestheneos, E., Ioannidis, E., Agraftotis, D., (1991) "Attitudes to and use of condoms by the Athenian population under the threat of AIDS", Proceedings: European Community Concerted Action on Sexual Behavior and Risks of HIV Infection, Workshop in collaboration and support of the Portuguese National Committee for the fight against AIDS, October 31 - November 2, Sesimbra, Portugal.
- 6) Agraftotis D. (1991). "The challenge of Interdisciplinarity in the study of Sexuality and AIDS", European Community Action on Sexual Behavior and Risks of HIV Infection, Proceedings: Workshop in collaboration and support of the Portuguese National Committee for Fight against AIDS. October 31 - November - 2, Sesimbra, Portugal.
- 7) Μάντη Π., Αγραφιώτης Δ.: (1993), Πρότυπα σεξουαλικότητας και Τρίτη Ηλικία. Ενδείξεις από μια προκαταρκτική Έρευνα, στο Γ. Κυριόπουλος, Ε. Γεωργούση, Γ. Σκουτέλης (Επ. Εκ), Υγεία και Προστασία στην Τρίτη Ηλικία, ΚΚΕ.Υ, 79-83, 1993.
- 8) Αγραφιώτης Δ. (1993), "Το αίτημα της διεπιστημονικότητας στην μελέτη της σεξουαλικότητας και του AIDS", Ελληνικά Αρχεία AIDS, 1993, 1 (1): 41- 47.
- 9) Αγραφιώτης Δ. (1993), "Σεξουαλικότητα και AIDS. Γνώσεις, συμπεριφορά και πρακτικές σχετικά με την λοίμωξη HIV" Ελληνικά Αρχεία AIDS, Τόμος 1ος , Συμπλήρωμα 10, 4-6, 1993, 84-90.

Τίτλος: FORCE / GR / 92 / 1 / 1533/ Q-FPC / ΟΒΣΑ Σχεδιασμός προτύπων προγραμμάτων Εκπαίδευσης και μεταφορά τεχνογνωσίας στις Μ.Μ.Ε μέλη της ΟΒΣΑ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης. (Ο τομέας μας συμμετέχει σε κοινοπραξία και έχει αναλώσει αποκλειστικά συμβουλευτικού χαρακτήρα εργασίες σε σχέση με τον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου και την μεθοδολογία της έρευνας.)

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Χ. Τσελέπη

Χρηματοδότης: ΕΟΚ - ΟΒΣΑ

Στόχος Προγράμματος

Η καταγραφή των επιχειρησιακών χαρακτηριστικών και προσδιορισμό Εκπαιδευτικών αναγκών των κλάδων της ΟΒΣΑ

Μεθοδολογία

1. Από το σύνολο των 3855 επιχειρήσεων, μελών σωματείων της Ομοσπονδίας (ΟΒΣΑ) επιλέχθηκε ένα τυχαίο δείγμα μεγέθους 8 % που αντιστοιχεί σε 305 επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται συνολικά 1582 άτομα που εκπροσωπούν τους 4 βασικούς κλάδους της Ομοσπονδίας (μέταλλο, ξύλο, τρόφιμα, ένδυση, δέρμα)
2. Συμπληρώθηκαν 305 ερωτηματολόγια από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων
3. Ακολούθησε στατιστική ανάλυση των δεδομένων.

Αποτελέσματα

Διαπιστώθηκε ότι οι επιχειρήσεις που εξετάστηκαν αντιμετωπίζουν:

1. Έλλειψη ειδικών γνώσεων σε θέματα εξέλιξης της τεχνολογίας στο κλάδο τους.
2. Συρρίκνωση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας στα πλαίσια ενός σκληρού ανταγωνισμού.
3. Προβλήματα ανταγωνιστικότητας, αφού κατά κύριο λόγο βασίζονται μηχανολογικό εξοπλισμό παλαιάς τεχνολογίας.
4. Αδυναμία εξεύρεσης των αναγκαίων κεφαλαίων για τον εκσυγχρονισμό της οικονομικής τους μονάδας.

5. Ανεπάρκεια παροχής τεχνικών κυρίως και όχι θεωρητικών γνώσεων.
Ανεπαρκή αξιοποίηση της πληροφορικής

Δημοσιεύσεις

Ενδιάμεση Τεχνική Έκθεση: Προσδιορισμός εκπαιδευτικών αναγκών επιχειρήσεων των Σωματείων - Μελών της ΟΒΣΛ. Κλάδοι ξύλου - μετάλλου ένδυσης - δέρματος - τροφίμου. ΟΒΣΑ ΑΘΗΝΑ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1993

Τίτλος: FORCE / ΠΟΒΕΑΜ - Σχολές ΔΕΛΤΑ GR/92/1/1908/Q-FPC "Evolution of Qualification and skills in the Automobile Maintenance Industry"

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Αγραφιώτης. (Ο τομέας μ σε κοινοπραξία και έχει αποκλειστικά συμβουλευτικού ΧΙ εργασίες σχετικές με τον μεθοδολογικό διασμό/πρακτικά προβλήματα του προγράμματος).

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Χ. Τσελέπη

Χρηματοδότης: ΕΟΚ

Στόχος Προγράμματος

Έρευνα - ανάλυση των χαρακτηριστικών και των παραμέτρων στον τομέα συντήρησης του αυτοκινήτου. Ανάπτυξη ενός ειδικού μεθοδολογικού εγχειριδίου για την πρόβλεψη των ειδικεύσεων και επαγγελμάτων στον τομέα της συντήρησης αυτοκινήτου. Εκπόνηση συστηματικής αποτελεσματικής μελέτης για την ίδρυση ενός Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης που θα λειτουργεί από την ΠΟΒΕΑΜ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Επισκευαστών Αυτοκινήτων και Μηχανημάτων).

Μεθοδολογία

1. Επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος του πληθυσμού των Ελλήνων Βιοτεχνών Επισκευαστών Αυτοκινήτων και μηχανημάτων
2. Συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων
3. Στατιστική ανάλυση των δεδομένων
4. Δημιουργία εγχειριδίου
5. Οικονομοτεχνική μελέτη για την ίδρυση και την λειτουργία του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης

Αποτελέσματα

Το έργο είναι σε εξέλιξη (διάρκεια 2 χρόνων)

Δημοσιεύσεις

Δ. Αγραφιώτης "Πρόσληψη των οικονομικοκοινωνικών επιπτώσεων από την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών. Η περίπτωση των επισκευαστών τεχνιτών μηχανικών αυτοκινήτου" Ευρωπαϊκό συνέδριο " Καινοτομίες υψηλής τεχνολογίας και περιφερειακή ανάπτυξη, Πάτρα 20- 22/10/1993.

Τίτλος: Η κοινωνική αντίληψη του AIDS στους νέους. Μια συγκριτική μελέτη ανάμεσα σε δύο χώρες, την Γαλλία και την Ελλάδα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Χ. Τσελέπη, F. Steudler, C. Regnier, Δ. Αγραφιώτης
Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται

Στόχος Προγράμματος

Η διερεύνηση της κοινωνικής πρόσληψης του AIDS μέσα από την

1. Συγκριτική μελέτη των αποτελεσμάτων των ερευνών που πραγματοποιήθηκαν στην Γαλλία και την Ελλάδα την δεκαετία (1983-1993) και που αφορούν το AIDS και τους νέους
2. Έρευνα πεδίου που επικεντρώνεται στο θέμα της πρόσληψης (perception) του AIDS μέσα από την εφαρμογή ποσοτικής και ποιοτικής μεθόδου.

Μεθοδολογία

1. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας σχετικά με το AIDS
2. Συγκέντρωση του υπό μελέτη υλικού (έρευνες που έχουν ολοκληρωθεί στην Γαλλία και την Ελλάδα σχετικά με το AIDS και τους νέους)
3. Καταγραφή και συνθετική επεξεργασία των αποτελεσμάτων.
4. Σχεδιασμός της έρευνας πεδίου και κατασκευή του ερωτηματολογίου.
5. Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από ένα τυχαίο δείγμα 200 φοιτητών ΑΕΙ στο Στρασβούργο και την Αθήνα.
6. Ανάλυση των δεδομένων μέσα από ποσοτική (πολυπαραγοντική ανάλυση) και ποιοτική μέθοδο (analyse lexicale)
7. Συνθετική επεξεργασία των αποτελεσμάτων

Αποτελέσματα

Το ερευνητικό έργο είναι σε εξέλιξη

Τίτλος: Συντονισμένη Ερευνητική Δράση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την Σεξουαλική Συμπεριφορά και τους κινδύνους μόλυνσης από τον ιό HIV / AIDS.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ε. Ιωαννίδη, Γ. Κουλιεράκης, Δ. Αγραφιώτης, Μ. Hubert.

Στόχος Προγράμματος

Συγγραφή βιβλίου με στόχο την περιγραφή και ερμηνεία των ομοιοτήτων και διαφορών της σεξουαλικής συμπεριφοράς στην Ευρώπη που θα μπορούσε να χρησιμεύσει στα πλαίσια της στρατηγικής για την αντιμετώπιση του ως μέσο στη χάραξη σεξουαλικής αγωγής.

Μεθοδολογία

Συγκριτική μελέτη με βάση την τράπεζα δεδομένων που έχει δημιουργηθεί από τα ερωτηματολόγια σχετικά με την σεξουαλική συμπεριφορά που έχουν χρησιμοποιηθεί από Ευρωπαϊκές χώρες.

Αποτελέσματα

Το ερευνητικό έργο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Δημοσιεύσεις

- 1) Αγραφιώτης Δ., (1993) "Σεξουαλικότητα και AIDS. Γνώσεις, συμπεριφορά και πρακτικές σχετικά με τη λοίμωξη HIV", ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ AIDS, Τόμος 1^{ος} , Απρίλιος - Ιούνιος 1993
- 2) Μάντη Π., Μάινα Α., (1992) "Συντονισμένη Ερευνητική Δράση Ευρωπαϊκής Κοινότητας", Ενημερωτικό Δελτίο Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης και Αντιμετώπισης του AIDS, Έτος 4ο, Τεύχος 4ο Ιούλιος - Αύγουστος 1992.
- 3) Αγραφιώτης Δ. (1993) "AIDS in Greece", Aids and Society, Vol. 4, No 2 1 - 2 1993, 12.

Τίτλος: Η παρέμβαση των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων της Σεξουαλικής Συμπεριφοράς στην Αντιμετώπιση του AIDS.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ε. Ιωαννίδη, Σ. Παπαστάμου, Δ. Αγραφιώτης
Χρηματοδότης: Δεν χρηματοδοτείται

Στόχος Προγράμματος

Η διερεύνηση των κοινωνικών αναπαραστάσεων της σεξουαλικής συμπεριφοράς και η παρέμβαση τους ώστε να οδηγηθεί το άτομο στην αλλαγή ή όχι της σεξουαλικής συμπεριφοράς για να αποφύγει την μόλυνση από τον ιό HIV/AIDS.

Μεθοδολογία

Επιχειρείται μέσω πειραματικών συνθηκών η διερεύνηση των κοινωνικών αναπαραστάσεων της σεξουαλικής συμπεριφοράς, σε δείγμα που αποτελείται από νέους 18-30 ετών.

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Τίτλος: Sustainable Urban Living in the coming decades.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Dr. D. Jacobs, TNO Centre for Technologies and Policy Studies.

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Βαγιανού - Αγγελάκη, Α. Μάινα, Ν. Πασχάλη, Γ. Κουλιεράκης, Ο. Μεταλληνσύ, Ι. Εφραιμίδης, Π. Ψωμόπουλος

Χρηματοδότης: C.E.C / Value II Program / Interface between Research and Society.

Στόχος Προγράμματος

Η διερεύνηση και προώθηση νέων μεθοδολογιών στις διαδικασίες αστικού σχεδιασμού οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σ' όλη την Ευρώπη.

Μεθοδολογία

Ένα διεθνές εργαστήριο-συνάντηση έγινε στο Valkenbourg με σκοπό να ελέγξει τη δυνατότητα εφαρμογής του εργαστηρίου-συνάντηση σαν μέθοδο ενδυνάμωσης της διασύνδεσης ανάμεσα σε τεχνολογικά προγράμματα και κοινωνικές ανάγκες. Οι συμμετέχοντες εκδήλωσαν την ενεργή υποστήριξη για τα 4 σενάρια αστικής ανάπτυξης και τους δόθηκε το κίνητρο για την οργάνωση τοπικών εργαστηρίων-συναντήσεων στηριζόμενοι στα αποτελέσματα αυτού του διεθνούς εργαστηρίου-συνάντησης.

Αποτελέσματα

Η πρόταση δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού δικτύου "βιώσιμων" πόλεων το οποίο μπορεί να πάρει ένα μόνιμο χαρακτήρα για την ανταλλαγή πληροφοριών και την ενδυνάμωση της γνώσης στο πεδίο της αειφόρου αστικής ανάπτυξης πόλεων.

Δημοσιεύσεις

- 1) "Sustainable Urban Living in the Coming Decades" The scenario workshop programme and procedures. Documentation file for the CEC DG XIII Scenario Workshop. Valkenburg, October 18th and 19th, 1993
- 2) CEC DG XIII Scenario Workshop on "Sustainable Urban Living in the Coming Decades" Final report, Valkenburg (NL) 18-19 October 1993.

Τίτλος: A Comparative Study of the Organization and Financing of Home Care in the Twelve Countries of the European Union

Επιστημονικός Υπεύθυνος: W. Boerma, Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Ανδριώτη, Β. Μαργαριτίδου, Δ. Σαπουντζή, Μ. Γείτονα

Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη

Δημοσιεύσεις

Κυριόπουλος Γ., Ανδριώτη Δ., Boerma W. (1995). Υπηρεσίες Φροντίδας στο Σπίτι, στην Ελλάδα, Κοινωνική Εργασία (υπό δημοσίευση)

Τίτλος: Managing the Costs of HIV - infection

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος, K. Tolley, M. Gylmark

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Κορνάρου, Μ. Γείτονα, Β. Παπαρίζος

Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Στόχος προγράμματος

Η δημιουργία μιας προτυποποιημένης προσέγγισης στον υπολογισμό τους κόστους της HIV/AIDS θεραπείας και φροντίδας στις Ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό καλύπτει δύο στόχους:

α) υπολογισμός του κόστους

β) προβολή, με την έννοια του σχεδιασμού και της παρουσίασης τους κόστους

Ο κύριος στόχος ενός προτυποποιημένου σχεδίου είναι η ενθάρρυνση του υπολογισμού, του σχεδιασμού και της παρουσίασης του κόστους για το HIV/AIDS, με σταθερές παραμέτρους την ποιότητα και τη συγκρισιμότητα.

Μεθοδολογία

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι:

1) Ερωτηματολόγιο πάνω στην ανασκόπηση των μεθόδων που ήδη χρησιμοποιηθεί και των αποτελεσμάτων προηγούμενων ερευνών κόστους.

2) Συζητήσεις με τους κύριους ερευνητές που ανέπτυξαν μεθοδολογίες για τον υπολογισμό του κόστους. Διερεύνηση των πιθανοτήτων δημιουργίας μιας βάσης δεδομένων πάνω στο HIV/AIDS.

3) Συλλογή της γνώσης των ειδικών πάνω στην πιθανότητα πραγμάτωσης σταθερών / προτυποποιημένων οδηγιών για τον υπολογισμό του κόστους. Διερεύνηση της πιθανότητας εφαρμογής τους σε εθνικό και πολυεθνικό επίπεδο στον Ευρωπαϊκό χώρο.

4) Συμβουλές Ειδικών (Steering group)

5) Συλλογή πληροφοριών πάνω στη χρηματοδότηση της HIV/AIDS φροντίδας στις χώρες της Ευρώπης.

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη

Τίτλος: Computer Based Training in Health Economics. The Example of Eco Man / FORCE Project

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Τζ. Λέβητ, Α. Γκλαβάς, Μ. Ματσαγγάνης.

Ε. Σταυροπούλου, Ε. Πετσετάκη

Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Στόχος Προγράμματος

Η εκπαίδευση και μετεκπαίδευση φοιτητών και επιστημόνων υγείας στα οικονομικά και την διαχείριση με την υποστήριξη νέων τεχνολογιών

Μεθοδολογία

Συγκρότηση και δημιουργία τράπεζας δεδομένων και νέων πληροφοριακών προϊόντων με την μορφή πολυμέσων για την διδασκαλία οικονομικών και διαχείριση υπηρεσιών υγείας

Αποτελέσματα

Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων των μεταπτυχιακών σχολών στην Ευρωπαϊκή περιοχή οι οποίες παρέχουν εκπαίδευση στα συναφή αντικείμενα καθώς επίσης δύο προϊόντα με την μορφή πολυμέσων (Multimedia), με την επωνυμία EcoMan και Ecoman Lexis.

Δημοσιεύσεις

Kyriopoulos J. Petsetaki E., Glavas A., Levett J. (1995) στο: Sosa - Indicissa M., Levett J., Mandil S., Beoles PF., Telematics for Health, Global Information Society and Developing Countries, 1^{ος} Press

Τίτλος: Μελέτη Χρησιμότητας Θεραπείας Διαβητικών Ασθενών με Παραγεμισμένη Σύριγγα Ινσουλίνης

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Η. Μυγδάλης, Δ. Νιάκας, Λ. Δρίζη

Χρηματοδότης: Novo Nordisk

Στόχος Προγράμματος

Ο στόχος της έρευνας είναι να συγκρίνει τα ποιοτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά δύο μεθόδων χορήγησης ινσουλίνης - δηλαδή της συμβατικής χορήγησης με σύριγγα και της μεθόδου Novolet με παραγεμισμένη δόση - και να διερευνήσει ποιά μέθοδος είναι περισσότερο αποδεκτή, χρήσιμη και προτιμητέα από τους ασθενείς.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε δύο τυχαία δείγματα ασθενών 23 και 20 ατόμων και σε ειδικό ερωτηματολόγιο με δεκαπέντε (15) κλειστές ερωτήσεις.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι για τις περισσότερες παραμέτρους οι οποίες εξετάστηκαν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο μεθόδων - με σημαντικά πλεονεκτήματα της μεθόδου χορήγησης με παραγεμισμένη σύριγγα.

Δημοσιεύσεις

1) Τελική Έκθεση Έρευνας

2) Μύγδαλης Η., Νιάκας Δ., Δρίζη Λ., Κυριόπουλος Γ. (1993): "Ποιοτικές Διαφοροποιήσεις Ικανοποίησης Διαβητικών Ασθενών από τη Χρησιμοποίηση της Μεθόδου Novolet". Αρχία Ελληνικής Ιατρικής, 11,1: 36 - 42.

Τίτλος: Health Care Financing and the Single European Market Cross- Border Care

Επιστημονικός Υπεύθυνος: R. Leidl, J. Kyriopoulos

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Μ. Γείτονα, Γ. Καραλής

Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός της ερευνητικής εργασίας αποτελεί η διερεύνηση των αιτιών και των επιπτώσεων που σχετίζονται με το φαινόμενο της νοσηλείας Ελλήνων στο εξωτερικό.

Μεθοδολογία

Θα γίνει συλλογή όλων των περιστατικών που νοσηλεύθηκαν στο εξωτερικό από τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς. Με τη χρησιμοποίηση ερωτηματολογίων θα μετρηθεί ο βαθμός ικανοποίησης του από τη νοσηλεία τους στο εξωτερικό.

Αποτελέσματα

Θα μορφοποιηθεί μια ενιαία εθνική πολιτική με σκοπό την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου, η οποία θα συγκλίνει με τις Ευρωπαϊκές επιταγές αλλά παράλληλα θα πηγάει από τις ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες της Ελληνικής πραγματικότητας.

Δημοσιεύσεις

- 1) Γείτονα Μ., Κυριόπουλος Γ., Γεννηματά Α. (1994) "Διαχειριστική Διαδικασία της Διασυνοριακής Μετακίνησης για Νοσηλεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση", Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία.
- 2) Kyriopoulos J., Gitona M., Genimmata A., Karamalis E. "Cross - Border Glow of Health Care: The Greek Experience" Paper presented Second International Conference on Strategic Issues in Health Care Management University of St. Andrews, Scotland, March 1994.
- 3) Κυριόπουλος Γ., Γείτονα Μ. (1994): "Μετακίνηση Ασθενών για Νοσηλεία στο Εξωτερικό" *Materia Medica Greece* (υπό δημοσίευση).
- 4) Kyriopoulos J. E., Gitona M., (1995): "Hospitalisation a l' Etranger de Patients Grecs." *Journal d' Economie Medicale* (υπό δημοσίευση).
- 5) Κυριόπουλος Γ., Γείτονα Μ. (1995): Η Διασυνοριακή Μετακίνηση Ασθενών στην Ελλάδα, Εξάντας, Αθήνα (υπό εκτύπωση).

Τίτλος: Παράγοντες Κινδύνου και Κόστος των Τροχαίων Ατυχημάτων στην Νοτιοδυτική Ελλάδα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος, Η. Λαμπίρης
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Λ. Δρίζη, Μ. Τζουρμπάκης
Χρηματοδότης: Environcentre, Γενική Γραμματεία Έρευνας

Στόχος Προγράμματος

Οι παράγοντες που συντελούν στην δημιουργία ενός ατυχήματος στην περιοχή της νοτιοδυτικής Ελλάδας τα τελευταία χρόνια, η εκτίμηση του κόστους μακροπρόθεσμα, η σχηματοποίηση πολιτικής στον τομέα αυτόν.

Μεθοδολογία

Στατιστική ανάλυση των επιδημικών και στατιστικών χαρακτηριστικών των τροχαίων ατυχημάτων που συνέβησαν στην νοτιοδυτική Ελλάδα κατά τα τελευταία χρόνια και ο υπολογισμός του κόστους με την μέθοδο των DRG's

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα βρίσκεται υπό εξέλιξη.

Δημοσιεύσεις

- 1) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ. (1992): "Το κοινωνικοοικονομικό κόστος των παθόντων από οδικά τροχαία ατυχήματα στην Ελλάδα". Επιθεώρηση Υγείας, 58-62.
- 2) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ., Λαμπίρης Η., Τζουρμπάκης Μ. (1995): Τα αίτια των οδικών τροχαίων ατυχημάτων: Συγκριτική Ανάλυση μεταξύ του συνόλου της Ελλάδας και της Νοτιοδυτικής Ελλάδας κατά τα έτη 1985-1993 (Υπό δημοσίευση).
- 3) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ., Λαμπίρης Η., Τζουρμπάκης Μ. (1995): Το κόστος των νοσηλευθέντων από οδικά τροχαία ατυχήματα στην Νοτιοδυτική Ελλάδα (Υπό δημοσίευση).
- 4) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ. (1995): Η πρόληψη της θνησιμότητας και νοσηρότητας από τροχαία ατυχήματα στην Ελλάδα και τον διεθνή χώρο (Υπό δημοσίευση).
- 5) Κυριόπουλος Γ., Δρίζη Λ. (1995): Το οικονομικό και κοινωνικό κόστος των τροχαίων ατυχημάτων στην Ελλάδα: Προβλήματα μεθοδολογίας και αποτελέσματα ερευνών. (Υπό δημοσίευση).
- 6) Δρίζη Λ., Κυριόπουλος Γ. (1995): Εκτίμηση του κόστους της υγείας, της νόσου και του θανάτου που προκαλείται από οδικά τροχαία ατυχήματα. (Υπό δημοσίευση).

Τίτλος: Health and Social Protection in Aging

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Γεωργούση, Γ. Σκουτέλης
Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός του Προγράμματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των δημογραφικών, κοινωνικών, και επιδημιολογικών μεταβολών, καθώς και των οικονομικών επιπτώσεων που απορρέουν εξ' αυτών, στην Ελλάδα με ανάλογες αναφορές και στις χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Επίσης η καταγραφή των μειζόνων προβλημάτων υγείας στην τρίτη ηλικία και κυρίως η προσέγγιση του θέματος από την ιατρική - διαχειριστική διαδικασία. Παράλληλα η αναφορά στις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας με ιδιαίτερες αναφορές στην γενική ιατρική, οδοντιατρική και νοσηλευτική φροντίδα. Τέλος επιχειρείται η περιγραφή των ακολουθούμενων πολιτικών υγείας στην χώρα μας και σε διεθνές επίπεδο με έμφαση στις εναλλακτικές μορφές περίθαλψης και η προσέγγιση ευρύτερων διαστάσεων της κοινωνικής πολιτικής και κυρίως το εισόδημα και η ασφαλιστική κάλυψη.

Δημοσιεύσεις

- 1) Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε. (1993): "Οι Δαπάνες για την Υγεία στην Τρίτη Ηλικία στην Ελλάδα: Μια πρώτη προσέγγιση" Κοινωνική Εργασία, 30,81-91.
- 2) Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε., Σκουτέλης Γ. (Επιστημονικοί Επιμελητές) (1994): "Υγεία και Κοινωνική Προστασία στην Τρίτη Ηλικία", Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών της Υγείας, Αθήνα
- 3) Γεωργούση Ε., Κυριόπουλος Γ., Γεννηματά Α. (1994) "Οι Δαπάνες για την Υγεία στην Τρίτη Ηλικία στην Ελλάδα", στο Κυριόπουλος Γ., Ε. Γεωργούση, Σκουτέλης Γ. (Επιστημονικοί Επιμελητές): "Υγεία και Κοινωνική Προστασία στην Τρίτη Ηλικία στην Ελλάδα" , Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών της Υγείας, Αθήνα.

Τίτλος: Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση και Επαγγελματική Θέση των Διοικητικών Στελεχών Υγείας: Η περίπτωση των Αποφοίτων της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Γεωργούση, Κ. Ζίκα
Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Στόχος της έρευνας ήταν η διερεύνηση του κατά πόσο επέδρασε στην επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών η μεταπτυχιακή τους εκπαίδευση στην Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας. Παράλληλα, η καταγραφή του βαθμού ικανοποίησής τους από την επαγγελματική τους δραστηριότητα μετά την αποφοίτησή τους. Επίσης, η ανάλυση των απόψεων τους όσον αφορά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής και η παράθεση προτάσεων - θέσεων για την βελτίωση του.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε ανώνυμα ερωτηματολόγια "κλειστού τύπου". Ο πληθυσμός - στόχος ήταν όλοι οι απόφοιτοι του Τμήματος Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών που εργάζονται στον Δημόσιο Τομέα.

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Τίτλος: Ικανοποίηση και Προσδοκίες των Νοσηλευτών/τριών από την Άσκηση του Νοσηλευτικού Επαγγέλματος στα Δημόσια Νοσοκομεία.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Ανδριώτη, Ε. Γεωργούση, Ε. Κτενάς

Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Βασικός στόχος της έρευνας ήταν να μελετήσει:

την ικανοποίηση του νοσηλευτικού σώματος ιδιαίτερα από τις σπουδές τους και την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

τις σχέσεις των νοσηλευτών / τριών με τους ασθενείς τους, ιδιαίτερα τη συνεργασία και τη συμπεριφορά του Έλληνα ασθενούς απέναντι στο έργο τους.

την τάση ασθενών να προσφέρουν δώρα στους γιατρούς και τα άλλα επαγγέλματα υγείας κατά την διάρκεια ή μετά τη νοσηλεία τους.

την άποψη του νοσηλευτικού σώματος για το ελληνικό νοσοκομείο ανάδειξη προτάσεων για τη βελτίωση τόσο των νοσοκομείων όσο και του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε ανώνυμα ερωτηματολόγιο που περιελάμβαναν 27 κλειστές ερωτήσεις. Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας ήταν διπλωματούχες νοσηλεύτριες / τριες αναγνωρισμένος τίτλος σπουδών, που προσφέρουν υπηρεσίες στα νοσηλευτικά ιδρύματα της ευρύτερης περιοχής της Πρωτεύουσας.

Αποτελέσματα

Τα βασικότερα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής:

- Οι νοσηλεύτριες / τριες δηλώνουν ότι είναι λίγο ικανοποιημένο σπουδές και την άσκηση τους επαγγέλματος τους και ότι η μεγαλύτερη ικανοποίηση τους προέρχεται από το ιδιαίτερο αντικείμενο της νοσηλευτικής επιστήμης και το συναίσθημα της προσωπικής προσφοράς στον ασθενή.
- Έχουν μετανιώσει από την επαγγελματική επιλογή που έκαναν επειδή οι προσδοκίες τους δεν επαληθεύτηκαν και αν τους δινόταν η ευκαιρία θα άλλαζαν το επάγγελμα τους ευχαρίστως και θα προσπαθούσαν να αποτρέψουν κάποιο νέο ή νέα να γίνει νοσηλεύτρια/τρια.
- Πιστεύουν ότι οι Έλληνες ασθενείς είναι λίγο συνεργάσιμοι και η συμπεριφορά τους απέναντι στο νοσηλευτικό σώμα είναι από αδιάφορη ως ευγενής, ενώ το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον του ασθενούς παρεμβαίνει στις σχέσεις ασθενή – νοσηλεύτρια/τρια.
- Θεωρούν την τάση μερικών ασθενών να προσφέρουν δώρα στους γιατρούς και τα άλλα επαγγέλματα υγείας ως προσπάθεια απόσπασης ιδιαίτερης προσοχής και εύνοιας και ως εκδήλωση μεγάλης ανασφάλειας εκ μέρους του ασθενούς.

- Πιστεύουν ότι η βελτίωση στα Ελληνικά νοσοκομεία θα επέλθει μέσω της αύξησης του αριθμού των νοσηλευτών/τριων, καθώς και μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης.

Δημοσιεύσεις

- 1) Ανδριώτη Δ., Γεωργούση Ε., Κτενάς Ε., Κυριόπουλος Γ. (1994): Ικανοποίηση και Προσδοκίες των Νοσηλευτών/τριων από την άσκηση Νοσηλευτικού Επαγγέλματος στα Δημόσια Νοσοκομεία, στο: Κυριόπουλος Γ, Γεωργούση Ε. "Ασθενείς και Επαγγέλματα Υγείας στην Ελλάδα". Ακαδημία Επαγγελματιών Υγείας, Αθήνα.
- 2) Κτενάς Ε., Κυριόπουλος Γ., Ανδριώτη Δ. (1994), "Υπόδειγμα Διαρροής των Σπουδαστών της Νοσηλευτικής των ΤΕΙ": Μια Πρώτη Προσέγγιση, Επιθεώρηση Υγείας
- 3) Ανδριώτη Δ., Κυριόπουλος Γ. (1994) "Το Ανθρώπινο Δυναμικό του Τομέα της Υγείας, στην Ελλάδα", Επιθεώρηση Υγείας
- 4) Ανδριώτη Δ., Γεωργούση Ε., Κτενάς Ε., Κυριόπουλος Γ. (1994) "Στάσεις, Αντιλήψεις, Συμπεριφορές και Απόψεις των Νοσηλευτικών Στελεχών στα Δημόσια νοσοκομεία," στο: Σαπουντζή Δ., Λεμονίδου Χ. (επ. επιμ.) Η Νοσηλευτική στην Ελλάδα, Εξελίξεις και Προοπτικές, Ακαδημία Επαγγελματιών Υγείας, Αθήνα.

Τίτλος: Επαγγελματική Ικανοποίηση του Στελεχιακού Δυναμικού των Νοσοκομείων του Δημόσιου Τομέα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Γεωργούση, Ε. Κτενάς, Α. Γεννηματά

Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Στόχος του Προγράμματος ήταν να καταγραφεί η επαγγελματική ικανοποίηση του ανώτατου στελεχιακού δυναμικού των νοσοκομείων του δημόσιου τομέα. Συγκεκριμένα εκτός από την περιγραφή της κοινωνικής και εκπαιδευτικής προσωποτυπίας των στελεχών επιχειρήθηκε η καταγραφή:

- του βαθμού ικανοποίησής τους, ιδιαίτερα απ την επαγγελματική τους δραστηριότητα με παράλληλη ανάλυση των αιτιών από την ικανοποίηση ή δυσαρέσκεια.
- των προτάσεων τους που αφορούν στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε ανώνυμα ερωτηματολόγια, που περιελάμβαναν 21 ερωτήσεις "κλειστού τύπου". Ο πληθυσμός στόχος ήταν τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη από θέση Διευθυντή μέχρι και Τμηματάρχη των Διοικητικών, Οικονομικών και Τεχνικών Διευθύνσεων όλων των Νοσηλευτικών ιδρυμάτων της χώρας.

Αποτελέσματα

Τα βασικότερα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής:

- Ο βαθμός ανταπόκρισης στην παρούσα έρευνα, του συγκεκριμένου στελεχιακού δυναμικού, ήταν πολύ μικρός.
- Τα διοικητικά στελέχη δηλώνουν ότι καταναλώνουν τον περισσότερο χρόνο τους "για διεκπεραίωση συνηθών εργασιών" και για "οργανωτικές διαδικασίες", ενώ τον λιγότερο χρόνο φαίνεται να τον αφιερώνουν για "δημόσιες σχέσεις" και για "εκπαίδευση".
- "Η προσωπική ικανοποίηση από την εργασία" φαίνεται να είναι ο βασικότερος παράγοντας για τον οποίο δηλώνουν ικανοποιημένοι από την επαγγελματική τους δραστηριότητα, ενώ "το ύψος των αποδοχών" και "η μη αναγνώριση της προσφοράς" είναι οι καθοριστικοί παράγοντες διαμόρφωσης της δυσαρέσκειας τους.
- "Η δημιουργία οργανωτικών προτύπων" και "η ανάπτυξη καθηκοντολογίας" είναι οι βασικότερες προτάσεις για αλλαγές προς την κατεύθυνση ενός καλύτερου τρόπου άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας.

Δημοσιεύσεις

Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε., Κτενάς Ε., Γενηματά Α. (1994): Στάσεις και Αντιλήψεις του Ανώτατου Διοικητικού Στελεχιακού Δυναμικού των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας στο Γ. Κυριόπουλος, Ε. Γεωργούση (επ. επιμ.): Ασθενείς και Επαγγέλματα Υγείας στην Ελλάδα, Ακαδημία Επαγγελμάτων Υγείας, Αθήνα.

Τίτλος: General Practitioners Task Profile in Europe

Επιστημονικός Υπεύθυνος: W. Boerma, Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Γεωργούση

Χρηματοδότης: Commission of European Communities World Health Organization

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι ο αλληλοσυσχετισμός της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας φροντίδας στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Φροντίδας, με έμφαση στη θέση του Γενικού Γιατρού μέσα σ' αυτό. Οι στόχοι του Προγράμματος είναι δύο: ο περιγραφικός και ο διερευνητικός. Ο πρώτος αφορά την περιγραφή του εργασιακού προφίλ του Γενικού Γιατρού στην Ευρώπη σε σχέση με τους άλλους τομείς του συστήματος φροντίδας και ιδιαίτερα της νοσοκομειακής και εξειδικευμένης περίθαλψης. Ο δεύτερος αφορά την καταγραφή του πως σχετίζεται το εργασιακό προφίλ του Γενικού Γιατρού με τα χαρακτηριστικά της οργάνωσης του συστήματος φροντίδας υγείας.

Μεθοδολογία

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με την μορφή ερωτηματολογίου και απλά κατασκευασμένο ημερολόγιο και συμπληρώθηκαν από ένα τυχαίο αντιπροσωπευτικό δείγμα Γενικών Γιατρών από όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες (200 περίπου Γενικοί Γιατροί από κάθε χώρα)

Αποτελέσματα

Βρίσκονται στη φάση της ανάλυσης

Δημοσιεύσεις

- 1) Κυριόπουλος Γ., Ανδριώτη Δ., Γεωργούση Ε., Boerma W., Μερκούρης Μ.Π. (1995). 'Η Ικανοποίηση των Γενικών Γιατρών από την εργασία τους', Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.
- 2) Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε., Ανδριώτη Δ., Μερκούρης Μ.Π.(1995): 'Η εμπλοκή των Γενικών Γιατρών στην Προληπτική Ιατρική' Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.
- 3) Κυριόπουλος Γ., Ανδριώτη Δ., Γεωργούση Ε., Boerma W., Μερκούρης Μ.Π. (1995): "Οι Εφαρμογές των Ιατρικών Τεχνικών και η Διαχείριση της Ασθένειας από τους Γενικούς Γιατρούς", Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- 4) Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε., Ανδριώτη Δ., Boerma W., Μερκούρης Π.Μ. (1995): 'Η πρώτη Επαφή των Γενικών Γιατρών με τα Προβλήματα Υγείας του Πληθυσμού Ευθύνης τους'. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.
- 5) Κυριόπουλος Γ., Ανδριώτη Δ., Γεωργούση Ε., Boerma W., Μερκούρης Π.Μ. (1995) "Τα εργαστηριακά Χαρακτηριστικά των Γενικών Γιατρών στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση." Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Τίτλος: Ανάλυση Κόστους της Φροντίδας Υγείας HIV/AIDS Ασθενών κατά Διαγνωστική κατηγορία και Διατύπωση Υποδείγματος Προοπτικής Χρηματοδότησης

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Κορνάρου, Β. Παπαρίζος, Μ. Γείτονα, Ε. Γεωργούση

Χρηματοδότης: ΥΥΠΚΑ

Στόχος Προγράμματος

Ανάλυση του κόστους της φροντίδας για την υγεία HIV / AIDS ασθενών και ειδικότερα στην προοπτική συλλογή δεδομένων και στον ακριβή υπολογισμό του κόστους κατά διαγνωστική κατηγορία με ένα σύστημα ταξινόμησης βαρύτητας της νόσου (severity classification system). Διατύπωση εναλλακτικού υποδείγματος σφαιρικής και προοπτικής χρηματοδότησης.

Μεθοδολογία

Από τρία νοσηλευτήρια θα επιλεγεί ένα δείγμα ασθενών, θα μελετηθούν προοπτικά και θα συλλέγουν στοιχεία πραγματικού κόστους κατά διαγνωστική κατηγορία και βαρύτητα. Με βάση αυτά τα δεδομένα θα διατυπωθεί ένα πρότυπο υπολογισμού του κόστους επί του οποίου βασίζεται ένας μηχανισμός προοπτικής χρηματοδότησης από τις σχετικές πηγές.

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Τίτλος: Στάσεις και Αντιλήψεις των Γιατρών στα Νοσοκομεία.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ι Δράκου, Ε. Γεωργούση, Ε. Κτενάς

Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Στόχος της έρευνας ήταν να καταγραφούν οι απόψεις του ιατρικού σώματος των νοσοκομείων της περιοχής της πρωτεύουσας σχετικά με:

- τις συνθήκες εργασίας τους
- τον βαθμό ικανοποίησής τους, ιδιαίτερα από: την επιστημονική τους δραστηριότητα, τις αποδοχές τους, τους συναδέλφους τους, το νοσηλευτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό.
- τις γνώσεις τους ως προς τα οικονομικά της Υγείας, θέματα διοίκησης νοσοκομείων.
- τις σχέσεις τους με τους ασθενείς, ιδιαίτερα: η συνεργασία, η συμπεριφορά του Έλληνα ασθενή, η εμπιστοσύνη του ασθενή στο γιατρό του.
- με την τάση ασθενών να προσφέρουν δώρα στους γιατρούς κατά την διάρκεια ή μετά την νοσηλεία τους.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε ανώνυμα ερωτηματολόγια που περιελάμβαναν 44 ερωτήσεις "κλειστού τύπου" και 1 ερώτηση "ανοικτού τύπου", Το τυχαίο και αντιπροσωπευτικό δείγμα αποτέλεσαν 194 γιατροί απ' τα περιφερειακά και νομαρχιακά νοσοκομεία της ευρύτερης περιοχής των Αθηνών.

Αποτελέσματα

Τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής: .

- Ο βαθμός ικανοποίησης των γιατρών είναι σχετικά υψηλός από τους προϊστάμενους τους, τους συναδέλφους τους στο τμήμα, το νοσηλευτικό προσωπικό, την επιστημονική τους δραστηριότητα, ενώ είναι μέτριος ως χαμηλός από τους εργαζόμενους άλλων επαγγελματιών υγείας, το διοικητικό προσωπικό, τις αποδοχές τους.
- Η πλειοψηφία του ιατρικού σώματος αξιολογεί ως ανεπαρκή τις γνώσεις σε θέματα Οικονομίας της Υγείας και Διοίκησης Νοσοκομείων, ενώ θεωρούν ότι είναι αναγκαία η εκπαίδευση των κλινικών γιατρών σε τέτοια θέματα.

- Θεωρούν ότι οι έλληνες ασθενείς είναι συνεργάσιμοι, ευγενείς στη συμπεριφορά τους και σημειώνουν ότι το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον του ασθενούς παρεμβαίνει άμεσα στις σχέσεις γιατρού - ασθενή.
- Αξιολογούν την τάση ασθενών να προσφέρουν δώρα στους γιατρού κατά την διάρκεια ή μετά την νοσηλεία τους σαν προσπάθεια απόστασης της ιδιαίτερης προσοχής και εύνοιας τους γιατρού και σαν "κοινό" πολιτιστικό" φαινόμενο της Ελληνικής Κοινωνίας.

Δημοσιεύσεις

- 1) Δράκου Ι., Γεωργούση Ε., Κτενάς Ε., Κυριόπουλος Ι., (1993): "Γνώσεις Στάσεις, Συμπεριφορές και Απόψεις του Ιατρικού Σώματος στο Νοσοκομείο: Μια πρώτη ερευνητική προσέγγιση", Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία, 2,2, 23-35
- 2) Κυριόπουλος Γ., Δράκου Σ., Γεωργούση Ε., Κτενάς Ε. (1994): "Στάσεις και Αντιλήψεις των Γιατρών στα Νοσοκομεία", στο: Κυριόπουλος Γ., Γεωργούση Ε. (επ, επιμ.) "Ασθενείς και Επαγγέλματα Υγείας στην Ελλάδα", Ακαδημία Επαγγελματιών Υγείας, Αθήνα

Τίτλος: Το Κοινωνικό και Οικονομικό Κόστος των Τροχαίων Ατυχημάτων στην Ελλάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος, Η. Λαμπίρης
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Α. Δρίζη, Μ. Τζουρμπάκης
Χρηματοδότης: ΚΕΣΥ

Στόχος Προγράμματος

Καταγραφή των τροχαίων ατυχημάτων που συνέβησαν στην Νοτιοδυτική Ελλάδα τα τελευταία χρόνια και υπολογισμός του κόστους των τροχαίων ατυχημάτων σε σχέση με την περιθάλψη, αναπηρία ή τον θάνατο.

Μεθοδολογία

Στατιστική ανάλυση των επιδημιολογικών και στατιστικών χαρακτηριστικών των τροχαίων ατυχημάτων του συνόλου της Ελλάδας και της Νοτιοδυτικής Ελλάδας κατά τα τελευταία χρόνια και υπολογισμός του κόστους νοσηλείας των παθόντων κατά το έτος 1992 σύμφωνα με την διεθνή πρακτική.

Αποτελέσματα

Το συνολικό κόστος νοσηλείας ενός παθόντος από τροχαίο ατύχημα ανέρχεται στις 495.965 δρχ. ενώ το συνολικό κόστος παροχής φροντίδας ενός προσερχόμενου στα εξωτερικά ιατρεία παθόντος από τροχαίο ατύχημα ανέρχεται στις 35.191 δρχ.

Δημοσιεύσεις

- 1) (1992) "Το κοινωνικοοικονομικό κόστος των παθόντων από οδικά τροχαία ατυχήματα στην Ελλάδα", Επιθεώρηση Υγείας, σελ. 58 - 62.
- 2) Τελική Έκθεση Έρευνας
- 3) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ., Λαμπίρης Η., Τζουρμπάκης Μ. (1995): Τα αίτια των οδικών τροχαίων ατυχημάτων: Συγκριτική Ανάλυση μεταξύ του συνόλου της Ελλάδας και της Νοτιοδυτικής Ελλάδας κατά τα έτη 1985-1993. (Υπό δημοσίευση).
- 4) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ., Λαμπίρης Η., Τζουρμπάκης Μ. (1995): Το κόστος των νοσηλευθέντων από οδικά τροχαία ατυχήματα στην Νοτιοδυτική Ελλάδα. (Υπό δημοσίευση).
- 5) Δρίζη Μ., Κυριόπουλος Γ. (1995): Η πρόληψη της θνησιμότητας και νοσηρότητας από τροχαία ατυχήματα στην Ελλάδα και τον διεθνή χώρο. (Υπό δημοσίευση).
- 6) Κυριόπουλος Γ., Δρίζη Μ. (1995): Το οικονομικό και κοινωνικό κόστος των τροχαίων ατυχημάτων στην Ελλάδα: Προβλήματα μεθοδολογίας και αποτελέσματα ερευνών (Υπό δημοσίευση).
- 7) Δρίζη Α., Κυριόπουλος Γ. (1995): Εκτίμηση του κόστους της υγείας, της νόσου και του θανάτου που προκαλείται από οδικά τροχαία ατυχήματα. (Υπό δημοσίευση)

Τίτλος: Η Κοινωνική Ασφάλιση Υγείας στην Ελλάδα: Η περίπτωση του Ταμείου Ασφάλισης Υγείας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Δ. Νιάκας, Ε. Γεωργούση, Χ. Οικονόμου

Χρηματοδότης: Ταμείο Υγείας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας

Στόχος Προγράμματος

Σκοπός της μελέτης είναι:

(α) Η εκτίμηση και αξιολόγηση των εισροών και των εκροών του Ταμείου με βάση τις προηγούμενες μεταβολές στην δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού, την ευρεία διάδοση της βιοιατρικής τεχνολογίας και την αύξηση των τιμών των υπηρεσιών υγείας.

(β) Η προβολή των δεδομένων στη μεσοπρόθεσμη περίοδο με βάση εναλλακτικές υποθέσεις, ώστε να ανιχνευθούν οι μελλοντικές τάσεις και κατά συνέπεια οι εναλλακτικές προτάσεις.

(γ) Η ανάδειξη και διατύπωση εναλλακτικών προτύπων οργανωτικών και λειτουργικών, με στόχο την εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων του Ταμείου, την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και οικονομική αποδοτικότητα και την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ταμείου.

Μεθοδολογία

Χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές και μέθοδοι που εφαρμόζονται στην οικονομική ανάλυση, την δημογραφία, την επιδημιολογία, και την έρευνα των υπηρεσιών υγείας. Έγινε χρήση ανώνυμου ερωτηματολογίου σε τυχαίο και αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού των ασφαλισμένων για την καταγραφή, μελέτη και ανάλυση του βαθμού ικανοποίησης και των στάσεων και αντιλήψεων των χρηστών υπηρεσιών υγείας του Ταμείου.

Αποτελέσματα

Η έρευνα έδειξε ότι τα οικονομικά του ασφαλιστικού φορέα βρίσκονται σε μια πορεία επιδείνωσης, η οποία θα ενταθεί στο μεσοπρόθεσμο διάστημα εξαιτίας της δυσμενούς σχέσης ασφαλισμένων / εργαζομένων. Επίσης, δείχτηκε ο υψηλός βαθμός ικανοποίησης και η θετική στάση των χρηστών στις υπάρχουσες υπηρεσίες.

Δημοσιεύσεις

Τελική Έκθεση Έρευνας

Τίτλος: Στάσεις και Αντιλήψεις Χρηστών Υγείας ως προς την Νοσοκομειακή Φροντίδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ι. Δράκου, Ε. Κτενάς, Ε. Γεωργούση

Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Στόχος του προγράμματος ήταν να μελετήσει την στάση των καταναλωτών υγείας ως προς:

(α) την νοσοκομειακή περίθαλψη (προσωπικό, συνθήκες διαμονής, συμπεριφορές, υποδομή).

(β) ως προς το κόστος νοσηλείας (έξοδα, πρόσθετη αμοιβή)

(γ) ως προς τους Έλληνες γιατρούς

Επίσης να καταγράψει τις προτάσεις τους για την βελτίωση του συστήματος περίθαλψης.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε σε ανώνυμα ερωτηματολόγια, που περιελάμβαναν 40 κλειστές ερωτήσεις και 1 ανοικτή. Το δείγμα της έρευνας αφορούσε 467 άτομα, μέλη 175 νοικοκυριών από 15 περιοχές δήμους της Αθήνας.

Αποτελέσματα

Τα βασικότερα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής:

- Ο βαθμός ικανοποίησης των χρηστών υγείας είναι σχετικά υψηλός για τις ιατρικές, νοσηλευτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες και μέτριος ως χαμηλός για τις ξενοδοχειακές υπηρεσίες των νοσοκομείων.
- Στο κόστος νοσηλείας περιέχεται και ένα πρόσθετο ποσό που πληρώνουν οι χρήστες κυρίως στον χειρουργικό τομέα.
- Οι περισσότεροι χρήστες πιστεύουν ότι τις δαπάνες νοσηλείας πρέπει να τις πληρώνει το κράτος και οι κοινωνικοασφαλιστικοί φορείς.
- Η περιοδική διενέργεια παρόμοιων ερευνών μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία βάσης δεδομένων για συγκριτική αξιολόγηση, ώστε να χρησιμοποιηθούν για την βελτίωση των υπηρεσιών υγείας στην χώρα μας.

Δημοσιεύσεις

1) Κυριόπουλος Γ., Δράκου Ι., Κτενάς Ε., Γεωργούση Ε., (1993): "Στάσεις Χρηστών Υγείας ως προς την Νοσοκομειακή Φροντίδα: Προκαταρκτική Έρευνα", Επιθεώρηση Υγείας 4,5, 44-64.

2) Κυριόπουλος Ι., Δράκου Ι., Κτενάς Ε., Γεωργούση Ε. (1994): Στάσεις και Αντιλήψεις Χρηστών ως προς την Νοσοκομειακή Φροντίδα, στο: Γ. Κυριόπουλος, Ε. Γεωργούση (επ. επιμ.): Ασθενείς και Επαγγέλματα Υγείας στην Ελλάδα, Ακαδημία Επαγγελματιών Υγείας, Αθήνα.

Τίτλος: AIDS Cost Analysis and Patient Classification

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Μ. Ματσαγγάνης, Ε. Κορνάρου, Β. Παπαρίζος, Α. Triomphe, P.Reinking, K. Tolley, J. Cabases, W. Nonneman, M. Giraldes

Χρηματοδότης: Commission of European Communities

Στόχος Προγράμματος

α) Ανταλλαγή πληροφοριών πάνω στις μεθόδους και τεχνικές των Μονάδων Κόστους του AIDS (Νοσοκομεία / Κέντρα Αναφοράς AIDS)

β) Δημιουργία προτύπου που θα αφορά στο σύνολο των προσφερομένων υπηρεσιών σε HIV/AIDS άτομα και στο σύστημα χρηματοδότησης τους.

γ) Επεξεργασία των ήδη συλλεγόντων στοιχείων (προηγούμενο πρόγραμμα) χρησιμοποιώντας τις παρακάτω μεθόδους:

1) Κατάταξη / ομαδοποίηση ασθενών με AIDS με σκοπό τη δημιουργία ομογενών ομάδων ασθενών σύμφωνα με τη σοβαρότητα της ασθένειας.

2) Κόστος ασθενή, ο υπολογισμός θα βασιστεί στο στάδιο ασθένειας.

Μεθοδολογία

Με ερωτηματολόγιο θα συγκεντρωθούν στοιχεία, τα οποία θα επιλεγούν σύμφωνα με επιδημιολογικά και κλινικά κριτήρια και θα αφορούν στη χρήση των υπηρεσιών υγείας που έκαναν AIDS ασθενείς σύμφωνα με τη διάγνωση και το στάδιο της ασθένειας στο οποίο βρίσκονται.

- Κοστολόγηση των χρησιμοποιηθέντων υπηρεσιών υγείας .
- Η χρηματοδότηση των Νοσοκομειακών Μονάδων, στις οποίες AIDS ασθενείς κάνουν χρήση υπηρεσιών υγείας, πραγματοποιείται σύμφωνα με προκαθορισμένο κόστος.
- Σύμφωνα με το σύστημα που βασίζεται στην κατηγοριοποίηση των ασθενών, τα νοσοκομεία θα δέχονται καθορισμένη χρηματοδότηση η οποία θα βασίζεται στη διάγνωση των ασθενών, ανεξάρτητα από το πραγματικό κόστος θεραπείας.

Αποτελέσματα

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη

Τίτλος: Χαρακτηριστικά του Γενικού Γιατρού στην Ελλάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γ. Κυριόπουλος, Μ. Γείτονα
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Χ. Ξυπνητός, Γ. Μονέδας
Χρηματοδότης: ΕΣΔΥ

Στόχος Προγράμματος

Στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση των στάσεων, των προτύπων και των χαρακτηριστικών των γενικών γιατρών στην Ελλάδα. Παράλληλα, η έρευνα επεκτάθηκε στη συλλογή στοιχείων σχετικά με την πληροφόρηση και επιστημονική τεκμηρίωση για την πολύπλευρη και σύγχρονη άσκηση της γενικής ιατρικής, όπως αυτή εφαρμόζεται σε άλλες χώρες.

Μεθοδολογία

Η έρευνα βασίστηκε στη διανομή 130 ερωτηματολογίων σε ειδικευμένους και ειδικευόμενους γενικούς γιατρούς. Συλλέχθηκαν 82 ερωτηματολόγια (ποσοστό ανταπόκρισης 63.1 %). Διερευνήθηκαν τα ποσοστά κατανομής του δείγματος και η σχέση των μεταβλητών όσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά των γενικών γιατρών, την επαγγελματική τους προσωποτυπία και ιδιαίτερα, τις δυνατότητες άσκησης και εξέλιξης της γενικής ιατρικής στην Ελλάδα.

Αποτελέσματα

Από τις συσχετίσεις των διαφόρων μεταβλητών με το φύλο και τις σπουδές προέκυψε ότι οι εξεταζόμενοι διαφοροποιούνται ανάλογα με το φύλο για τον τρόπο αμοιβής τους και ανάλογα με τις σπουδές για το εάν πρέπει να ενσωματώνονται στο ρόλο του γενικού γιατρού διοικητικές και οικονομικές δραστηριότητες. Ως προς την κατανομή του δείγματος προέκυψε ότι η πλειοψηφία αποδέχεται τη σημαντικότητα του ρόλου και της ένταξης των γενικών γιατρών στο Εθνικό Σύστημα Υγείας της χώρας.

Δημοσιεύσεις

Γείτονα Μ., Ξυπνητός Χ., Μονέδας Γ., Μπατίκας Α., Κυριόπουλος Γ.: Χαρακτηριστικά του Γενικού Γιατρού στην Ελλάδα (υπό δημοσίευση στο "Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας").

Τίτλος: Διεθνές Πρόγραμμα Κουλτούρας και Διοίκησης

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβεντ, Prof. S. C. Jain, University of North Carolina at Chappel Hill, U.S.A

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Τ. Λέβεντ, Ε. Πετσετάκη

Χρηματοδότης: University of North Carolina at Chappel Hill, U.S.A

Στόχος Προγράμματος

Διεθνής έρευνα σε θέματα διερεύνησης του ρόλου της εθνικής κουλτούρας στην διοικητική συμπεριφορά και αποτελεσματικότητα.

Καθορισμός των πολιτιστικών παραγόντων που είναι κρίσιμοι και που επιδρούν άμεσα στην απόδοση της Διοίκησης.

Παρουσίαση διεθνών συγκρίσεων αποτελεσματικότητας, μοντέλων Διοίκησης επηρεασμένων από πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Υπολογισμός της αποτελεσματικότητας των προτεινομένων εθνικών διοικητικών συμπεριφορών.

Μεθοδολογία

Μελέτη ερωτηματολογίων από Διευθυντικά στελέχη και σπουδαστές, έρευνα σε II φάσεις με σκοπό (α) τη διεύρυνση επιθυμητών διοικητικών συμπεριφορών στις κυριότερες χώρες του κόσμου, (β) χρησιμοποίηση δεικτών διοικητικής αποτελεσματικότητας που χρησιμοποιούνται στις κυριότερες χώρες.

Αποτελέσματα

Μελέτη

Δημοσιεύσεις

Επιθεώρηση Υγείας: "Διοίκηση - Κουλτούρα" Γ. Στάθης, Ν. Πολύζος

Τίτλος: Ικανότητες Δεξιότητες Ανθρώπινου Δυναμικού του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβερ

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Α. Μακρυνδημήτρης

Τεχνική Υποστήριξη: Κ. Δημητρίου, Β. Σουλάνδρου, Ε. Πετσετάκη, Σπουδαστές ΥΣΑ, Μαιευτήριο "Έλενα".

Χρηματοδότης: Υ.Υ.Π. ΚΑ

Στόχος Προγράμματος

Καταγραφή και επισήμανση των κρίσιμων κατηγοριών, δεξιοτήτων και προσόντων που θεωρούνται αποφασιστικής σημασίας μεταβλητές και προαπαιτούμενα της ατομικής και οργανωτικής αποτελεσματικότητας.

Μεθοδολογία

Χρήση ημερολογίου, συνεντεύξεων, ανάλυση περιπτώσεων, μελέτη βιβλιογραφίας.

Αποτελέσματα

Αναγκαιότητα αντικατάστασης των ερασιτεχνικών και αυθαίρετων επιλογών από ένα έγκυρο και μια μεθοδολογία προγραμματισμού την ανάπτυξη των ικανοτήτων του προσωπικού (ιατρικού, νοσηλευτικού, διοικητικού) του ΕΣΥ.

Δημοσιεύσεις

1) Τελική έκθεση: Ικανότητες Δεξιότητες Ανθρώπινου Δυναμικού του Εθνικού Συστήματος Υγείας, Τζέφρεϋ Λέβερ

2) Επιθεώρηση Υγείας: "Ικανότητες Δεξιότητες Ανθρώπινου Δυναμικού" Τζέφρεϋ Λέβερ, Π. Τυλάκη.

Τίτλος: Epi Ami - Health Epidemiology and Telematics European Cooperation with Latin America and Africa.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβετ, P. Kadama, E. Marzafero, M. Sossa

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Πετσετάκη

Τεχνική Υποστήριξη: Το πρόγραμμα τυγχάνει την υποστήριξη αρκετών ειδικών και οργανισμών καθώς και τη Π.Ο.Υ.

Χρηματοδότης: Ευρωπαϊκή Κοινότητα - DG XIII

Στόχος Προγράμματος

Μελέτη της υπάρχουσας κατάστασης και των τάσεων όσον αφορά τη χρήση της πληροφορικής και της τηλεματικής στον τομέα υγείας στην Αφρική και τη Λατινική Αμερική με σκοπό την τεχνική συνεργασία μεταξύ της Ευρώπης και των δύο αυτών περιοχών.

Μεθοδολογία

Συναντήσεις ειδικών επιστημόνων με εκπροσώπους οργανισμών για την ανταλλαγή γνώσεων και απόψεων με σκοπό:

- α) την διάγνωση της υπάρχουσας κατάστασης του τομέα υγείας
- β) την ανάλυση των παραγόντων που επιδρούν σε αυτή την κατάσταση και την κατάσταση και την ανάπτυξη μελλοντικών σεναρίων
- γ) συλλογή και ανάλυση case - studies

Αποτελέσματα

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα.

Δημοσιεύσεις

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα.

Τίτλος: Task Force human Resources, Education, Training and Youth

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβετ

Τεχνική Υποστήριξη: - School of Public Health of the Jagiellonian University

- Ecole Nationale de la Sante Publicue, Rennes.

- Hogeschool Van Amsterdam - School of Public Health, of University of Bielefeld

Χρηματοδότης: Ευρωπαϊκή Κοινότητα, Πρόγραμμα TEMPUS

Στόχος Προγράμματος

Η Εκπαίδευση διοικητών νοσοκομείων, νοσοκόμων και Μάνατζερς του τομέα υγείας με βάση ταχύρρυθμα προγράμματα τα οποία να τηρούν προδιαγραφές ανώτατης εκπαίδευσης

Μεθοδολογία

Σεμινάρια, εργαστήρια, ανταλλαγή απόψεων κατά τη διάρκεια των παραπάνω και πρακτική εξάσκηση.

Αποτελέσματα

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα

Δημοσιεύσεις

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα

Τίτλος: Τεχνική βοήθεια - Υποστήριξη προς την Αλβανία

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβερ

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Ε. Πετσετάκη, Μπ. Οικονόμου

Χρηματοδότης: Υπουργείο Οικονομικών

Στόχος Προγράμματος

Κατάρτιση στελεχών υγείας στα Βαλκάνια σε θέματα Δημόσιας Υγείας και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και ειδικότερα δημιουργία Ανθρώπινου Δυναμικού κατάλληλου να στελεχώσει μια μελλοντική Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας στην Αλβανία.

Μεθοδολογία

Σεμινάρια για εκπαίδευση Αλβανών Επαγγελματιών Υγείας, συνεργασία και ανταλλαγή γνώσεων και απόψεων, διεκπεραίωση ερευνητικών έργων.

Αποτελέσματα

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα

Δημοσιεύσεις

Δεν έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα

Τίτλος: Διεθνές Πρόγραμμα Κουλτούρας και Διοίκησης

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβετ, Prof. s. C. Jain, University of North Carolina at Chappel Hill, U.S.A

Επιστημονικοί Συνεργάτες: Τ. Λέβετ, Ε. Πετσετάκη

Χρηματοδότης: University of North Carolina at Chappel Hill, U.S.A

Στόχος Προγράμματος

Διεθνής έρευνα σε θέματα διερεύνησης του ρόλου της εθνικής κουλτούρας στην διοικητική συμπεριφορά και αποτελεσματικότητα.

Καθορισμός των πολιτιστικών παραγόντων που είναι κρίσιμοι και που επιδρούν άμεσα στην απόδοση της Διοίκησης.

Παρουσίαση διεθνών συγκρίσεων αποτελεσματικότητας, μοντέλων Διοίκησης επηρεασμένων από πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Υπολογισμός της αποτελεσματικότητας των προτεινομένων εθνικών διοικητικών συμπεριφορών.

Μεθοδολογία

Μελέτη ερωτηματολογίων από Διευθυντικά στελέχη και σπουδαστές, έρευνα σε II φάσεις με σκοπό α) τη διεύρυνση επιθυμητών διοικητικών συμπεριφορών στις κυριότερες χώρες του κόσμου, β) χρησιμοποίηση δεικτών διοικητικής αποτελεσματικότητας που χρησιμοποιούνται στις κυριότερες χώρες.

Αποτελέσματα

Μελέτη

Δημοσιεύσεις

Επιθεώρηση υγείας: "Διοίκηση - Κουλτούρα" Γ. Στάθης, Ν. Πολύζος

Τίτλος: Τεχνική - Βοήθεια, Υγεία (1993-1994)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Τζέφρεϋ Λέβερ

Χρηματοδότης: Ε.Κ.Τ.

Διάρκεια: 24 μήνες

Στόχος Προγράμματος

Η καταγραφή και η ανίχνευση των αναγκών του ανθρώπινου των επαγγελματιών υγείας την ερχόμενη δεκαετία.

Μεθοδολογία

Η παρούσα μελέτη προσπάθησε μέσα από τα υπάρχοντα δεδομένα ανθρώπινου υγειονομικού δυναμικού της χώρας μας σε συνδυασμό μελλοντικές αλλαγές του υγειονομικού συστήματος, να ανιχνεύσει τις ανάγκες σε επαγγελματίες υγείας την ερχόμενη δεκαετία.

Αποτελέσματα

Από την ανάλυση προέκυψε ότι ο προγραμματισμός και η κάλυψη των αναγκών σε επαγγελματίες υγείας δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Παρόλα αυτά είναι η μόνη διαδικασία η οποία μπορεί να επιδράσει στην ισορροπία της ζήτησης και να συμβάλλει αποφασιστικά στην ύπαρξη του κατάλληλα εκπαιδευμένου δυναμικού στον απαιτούμενο χώρο και χρόνο.

Η ανάλυση αποδεικνύει ότι στη χώρα μας ουδέποτε εφαρμόστηκε μια πολιτική ανθρωπίνων πόρων, η οποία να ανταποκρίνεται στις υγειονομικές ανάγκες και στον προσανατολισμό του υπάρχοντος υγειονομικού συστήματος.

Τα παραπάνω δεδομένα μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι για μια αποτελεσματική πολιτική ανθρωπίνων πόρων, η οποία να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του υγειονομικού συστήματος και κατ' επέκταση το απαιτείται να ληφθούν υπόψη και τελικά να πραγματοποιηθούν ορισμένες θεμελιακές αλλαγές στην οργάνωση και την ανάπτυξη του υγειονομικού μας συστήματος. Αν δεν πραγματοποιηθούν, τότε οι προτάσεις μας για τον περιορισμό του αριθμού των γιατρών, την στροφή του ιατρικού προσωπικού στη δημόσια υγείας, τη γενική ιατρική και σε ορισμένες ειδικότητες με βάση τις ανάγκες, η εισαγωγή του management, η εκπαίδευση επαγγελματιών στη συντήρηση του εξοπλισμού υψηλής τεχνολογίας, η εκπαίδευση και εισαγωγή επαγγελματιών υποστήριξης οικονομολόγοι, προγραμματιστές, πληροφορικοί ερευνητές κ.λ.π., θα παραμείνουν για μια ακόμη φορά στα χαρτιά χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρυσμα. Γιατί τελικά δεν χρειάζεται να εκπαιδεύεις ανθρώπους και να σπαταλάς σπάνιους παραγωγικούς πόρους αν το σύστημα υγείας δεν εκσυγχρονίζεται έτσι ώστε να αξιοποιεί τους εκπαιδευμένους ανθρώπους, να τους παρέχει κίνητρα και να τους ανταμείβει ικανοποιητικά

Δημοσιεύσεις

- 1) Εκθέσεις, επιχειρησιακές προτάσεις σχετικά με την ανάπτυξη της Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
- 2) Τελική έκθεση: Ανάγκες εργατικού δυναμικού επαγγελματιών υγείας και οργάνωση ανάλογης επαγγελματικής εκπαίδευσης (140 σελ.) Τζ. Λέβεντ, Δ. Ανδριώτη, Δ. Νιάκας, Β. Παπανικολάου, Ε. Πετσετάκη.